Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ● 2018 йил 10 апрель, № 69-70 (7027-7028) Сешанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Давлат харидлари тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2018 йил 25 январда қабул қилинган
Сенат томонидан 2018 йил 29 мартда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади ва қўлланилиш соҳаси

Ушбу Қонуннинг мақсади давлат харидлари соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

Ушбу Қонуннинг амал қилиши:

ривожлантириш давлат дастурларини, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари, қарорлари ва фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати қарорларида назарда тутилган лойиҳаларни, шунингдек давлат буюртмачиларининг хўжалик фаолиятини рўёбга чиқаришда амалга ошириладиган давлат харидларига;

Ўзбекистон Республикасининг бюджет тизими бюджетлари ва бошқа давлат мақсадли жамғармалари, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан донор мамлакатлар, халқаро, ҳукуматга қарашли бўлган ва ҳукуматга қарашли бўлмаган чет эл ташкилотлари билан тузилган шартномалар доирасида тақдим этиладиган чет эл грантлари ҳамда Ўзбекистон Республикасининг кафолати остида жалб этиладиган чет эл кредитлари ҳисобидан молиялаштириладиган давлат харидларига нисбатан татбиқ этилади.

Ушбу Қонуннинг амал қилиши:

Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тасдиқланадиган рўйхатга мувофиқ давлат харидлари стратегик субъектлари амалга оширадиган давлат харидларига, ривожлантириш давлат дастурларини, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари, қарорлари ва фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати қарорларида назарда тутилган лойиҳаларни рўёбга чиқаришда амалга ошириладиган давлат харидлари бундан мустасно;

давлат томонидан ҳимоя қилиниши лозим бўлган шахсларнинг хавфсизлигини таъминлаш, Ўзбекистон Республикасида мудофаа қобилиятини, хавфсизликни таъминлаш ва ички тартибни сақлаш учун амалга ошириладиган давлат харидларига, шунингдек давлат сирлари билан боғлиқ бўлган давлат харидларига;

фавқулодда вазиятлар юз берган ҳолларда Ўзбекистон Республикасининг эҳтиёжларини таъминлаш учун зарур бўлган товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат харидларига;

агар донор мамлакатларнинг, тегишли халқаро, ҳукуматга қарашли бўлган ва ҳукуматга қарашли бўлмаган чет эл ташкилотларининг тартиб-таомилларида ёки Ўзбекистон Республикасининг кафолати остида чет эл кредитларини ва чет эл грантларини тақдим этиш шартларида товарларни (ишларни, хизматларни) харид қилишнинг бошқача тартиби белгиланган бўлса;

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари сайловига, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг референдумларига тайёргарлик кўриш ҳамда уларни ўтказиш учун амалга ошириладиган давлат харидларига;

суд муҳокамаларида иштирок этиш учун адвокат (вакил) тайинланиши билан боғлиқ давлат харидларига;

нархлари қонун ҳужжатларига мувофиқ қатъий белгиланган товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат харидларига нисбатан татбиқ этилмайди.

2-модда. Давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

давлат буюртмачиси — давлат харидларини амалга оширувчи юридик шахс;

давлат хариди — товарларни (ишларни, хизматларни) давлат буюртмачилари томонидан пулли асосда олиш;

давлат харидларининг субъектлари — давлат буюртмачиси, харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиси, давлат харидларининг ижрочиси, харид комиссияси, махсус ахборот портали оператори ва эксперт;

давлат харидлари тўғрисидаги шартнома — давлат харидлари бўйича ҳуқуқлар ва мажбуриятларни белгилаш, ўзгартириш ёки бекор қилиш тўғрисида давлат буюртмачиси ва давлат харидларининг ижрочиси ўртасида тузиладиган битим;

махсус ахборот портали — операторнинг давлат харидлари ўтказилишини, давлат харидлари тўғрисидаги эълонлар, давлат харидлари якунлари, харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиларининг таклифлари ҳақидаги ахборотнинг ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ахборотнинг электрон шаклда жойлаштирилишини ва кўрилишини, шунингдек электрон давлат харидлари ўтказилишини таъминловчи веб-сайти ва махсус электрон платформаси;

махсус ахборот портали оператори — давлат харидларининг субъектларига харид қилиш тартиб-таомилларини ташкил этиш ва ўтказиш, махсус ахборот порталига эълонларни, буюртманомаларни ҳамда давлат харидлари ва уларнинг якунлари тўғрисидаги бошқа ахборотни жойлаштириш билан боғлиқ хизматлар кўрсатувчи махсус ваколатли юридик шахс;

харид қилиш тартиб-таомили — давлат хариди бўйича хатти-ҳаракатлар мажмуи;

эксперт — хулоса бериш учун махсус билимларга эга бўлган жисмоний шахс;

(Давоми 2, 3, 4, 5-бетларда).

БУЮК СОҲИБҚИРОНГА ЭҲТИРОМ

Амир Темур таваллудининг 682 йиллиги мамлакатимизда кенг нишонланди.

Амир Темур — ўзлигимизни англаш, миллий анъана ва қадриятларимизни тиклаш борасидаги улкан ишларда халқимизга маънавий куч бағишлаб келаётган улуғвор сиймо.

Соҳибқирон таваллуд топган кун мамлакатимизда ҳар йили кўтаринки руҳда кенг нишонланади. Бу йил ҳам улуғ саркарда таваллудининг 682 йиллиги тадбирлари ана шундай тарзда ўтказилмоқда.

Анъанага кўра, 9 апрель куни пойтахтимиздаги Амир Темур хиёбонида тантанали маросим бўлиб ўтди. Унда парламент аъзолари, вазирлик ҳамда идоралар вакиллари, ёзувчи-шоирлар, олимлар, талаба-ёшлар, кенг жамоатчилик, юртимизда фаолият кўрсатаётган дипломатик корпус вакиллари иштирок этди.

Сана

Халқаро Амир Темур хайрия жамоат фонди раиси Нозим Ҳабибуллаев, Қозоғистоннинг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Ерик Утембаев ҳамда бошқалар соҳибқирон нафақат ўз давридаги энг қудратли давлат асосчиси, илм-фан, маданият ва маънавият ҳомийси, балки Осиё ҳамда Европа қитъаларида рўй берган тарихий ўзгаришларга ҳал қилувчи таъсир кўрсатиб, жаҳон цивилизациясига беқиёс ҳисса қўшган Шахс эканини таъкидлашди.

Бугун Амир Темур ва темурийларнинг миллий давлатчилик, илм-фан, маданият, бунёдкорлик ҳамда бошқа соҳалардаги улкан меросини ўрганишга қизиқиш жаҳон миқёсида тобора ортиб бормоқда. Юртимиз ва хорижда темурийларнинг дунё тамаддуни равнақига қўшган улкан ҳиссасига оид кўплаб бадиий, публицистик асарлар яратилаётир, илмий тадқиқотлар олиб борилаяпти. Буларнинг барчаси соҳибқирон Амир Темур шахсияти ҳамда уни улғайтирган замин, тарихий шарт-шароитга доир янги-янги қирраларни кашф қилишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Амир Темур ўз тузукларида "...амр этдимки, кимки бирон саҳрони обод қилса ёки кориз қурса, ё бирон боғ кўкартирса, ёхуд бирон хароб бўлиб ётган ерни обод қилса, биринчи йили ундан ҳеч нима олмасинлар, иккинчи йили раият ўз розилиги билан берганини олсинлар, учинчи йили (эса олиқ-солиқ) қонун-қоидасига мувофиқ хирож йиғсинлар", деб ёзади. Ана шундай адолат асосида ўрнатилган тартиб-таомиллар мамлакатда тинчлик-осойишталикни таъминлаган, одамларни ҳалол меҳнат қилишга, тадбиркорлик, яратувчанлик руҳи билан яшашга ундаган.

(Давоми 6-бетда).

Москвада Ўзбекистонни эслатувчи нечта маскан бор?

Россия Федерацияси пойтахтидан махсус мухбиримиз Омонулла ФАЙЗИЕВ хабар қилади.

Халқ сўзи
Народное слово
йўлланмаси билан

Бугунги кунда Москва шаҳрида қарийб 194 миллат ва элат вакиллари яшайди. Улар орасида ўзбек халқига бўлган муносабат, эҳтиром ҳавас қилса арзигулик даражада эканлиги кишини қувонтиради. Чунки шаҳар бўйлаб сайрда қай бир россиялик билан суҳбатлашманг, барчаси Ўзбекистон ва ўзбекистонликлар ҳақида ҳурмат билан сўз айтади. Бинобарин, Россия пойтахтида юртимиз билан боғлиқ бир қатор кўчалар ҳамда ёдгорликлар ҳам борки, улар табиий равишда кўнглимизда фахру ифтихор туйғуларини уйғотади.

Мамлакатимизнинг бош шаҳри Тошкент кўчаси Москванинг Жануби-Шарқий ҳудудида жойлашган. "Кузьминки" хиёбонига қадар етаклаб борувчи ушбу кўчанинг узунлиги 2,2 километр. Унга мазкур ном 1967 йилнинг 13 декабрида берилган. Москваликлар кўчанинг бундай аталишини 1966 йилда Тошкентда рўй берган мудҳиш зилзила билан боғлашади. Маълумки, табиий офатдан сўнг шаҳарни ободонлаштиришда барча миллат вакиллари бир тану бир жон бўлиб меҳнат қилишган. Чунончи, Москва шаҳридан ҳам бир қатор мутахассислар ушбу хайрли ишларга жалб этилган. Шулардан бири 76 ёшли Андрей Заголаевдир. Отахоннинг айтишича, ўша пайтда россияликлар Тошкентда ўзбекларнинг жамоавий руҳда аҳил ва ҳамжиҳат бўлиб аниқ тартиб ҳамда тизим билан меҳнат қилгани, мисли кўрилмаган шиддату шижоат кўрсатганига гувоҳ бўлиб, ўз ҳайратларини яшира олишмаган экан. Шундай қийин вазиятда бутун бир катта шаҳарнинг ягона оила бўлиб фидойилик кўрсатганининг таърифи собиқ Иттифоқнинг барча ўлкасига тарқалган. Ҳақиқатан ҳам, тошкентликлар ўз матонатлари билан қаҳрамонга айланган эдилар. Орадан кўп вақт ўтмай қаддини ростлаган Тошкент москваликларнинг ҳам фахрига айланди. Айнан шундан сўнг биз юқорида айтган катта кўчалардан бирига Ўзбекистон пойтахти номи берилган. Москванинг Тошкент кўчасида Давлат гуманитар университети, "Вихино" кўргазмалар зали каби йирик бинолар мавжуд.

(Давоми 6-бетда).

Ипакчилик ривожида ноёб лойиҳа

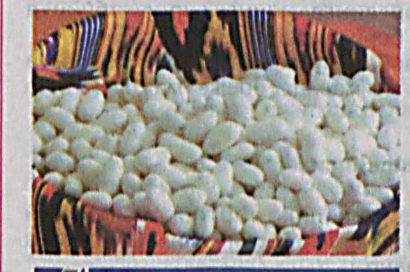

Ҳамкорлик

Юртимиз "Ўзбекистон — Европа ипакчилик форуми" ҳамда табиий ипак матоларидан тайёрланган миллий либослар намойиши бўйича илк йирик анжуманга мезбонлик қилмоқда. Мазкур нуфузли тадбирга халқаро миқёсда катта қизиқиш билдирилиб, унда қатнашиш мақсадида Европанинг ўнга яқин давлатларидан турли вазирлик ва идоралар, ипакчилик компаниялари раҳбарлари, халқаро ташкилотлар мутасаддилари ташриф буюрди.

Бу бежиз эмас. Чунки Ўзбекистон ипак толаси ишлаб чиқариш бўйича Хитой ҳамда Ҳиндистондан кейин дунёда учинчи ўринда турса, аҳоли жон бошига тўғри келадиган улуши борасида жаҳонда етакчи ҳисобланади. Агар 2021 йилгача хом ипак ишлаб чиқариш ҳажмини икки баробар ошириш, ипак мато тайёрлашни қарийб саккиз марта кўпайтириш кўзда тутилганини инобатга оладиган бўлсак, бугунги ютуқлар муваффақиятларнинг бошланиши эканлиги ойдинлашади.

Дарҳақиқат, халқаро форум доирасида Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган тадбирларда таъкидланганидек, Буюк Ипак йўлида жойлашган юртимизда ипакчиликнинг ривожланиши узоқ тарихга бориб тақалади. Манбаларда келтирилишича, республикамиз Жануби, Фарғона водийси ҳамда Зарафшон дарёси бўйларида пиллачилик ва ипак йигириш амалиёти бундан 4 минг йил муқаддам ҳам мавжуд бўлган.

(Давоми 6-бетда).

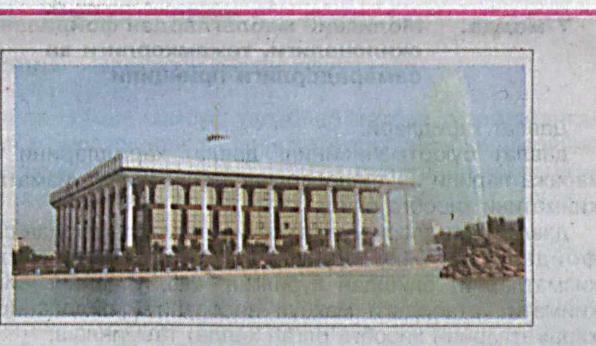

«Muloqot» мобиль иловаси — синовда

Ҳар бир мурожаат этувчи ўз масаласи ортиқча сансалорликларсиз ечим топишини хоҳлайди. Бугун барча соҳада замонавий ахборот-коммуникация технологиялари изчил ва тизимли татбиқ этилаётгани фуқаролар мурожаатларини кўриб чиқишда ҳам қулайлик яратишни тақозо қилмоқда.

ПАРЛАМЕНТДАГИ МУХБИРИМИЗ ХАБАР ҚИЛАДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида бўлиб ўтган "Muloqot" мобиль иловаси тақдимотида шулар хусусида сўз юритилди.

Парламент қуйи палатасининг Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси томонидан ташкил этилган тадбирда "Micros Development" компанияси томонидан ишлаб чиқилган мазкур мобиль илованинг аҳамиятли жиҳатларига тўхталиб ўтилди.

Таъкидланганидек, "Muloqot" мобиль иловаси парламентнинг жамоатчилик билан алоқалари сифатини яхшилаш билан бир қаторда, фуқаролар мурожаатларини кўриб чиқиш жараёни устидан жамоатчилик назорати ўрнатилишини таъминлайди. Бинобарин, у ҳар бир фуқарога реал вақт режимида Олий Мажлис Қонунчилик палатасига мурожаатларни осон ҳамда тезкор юбориш имконини беради. Иловадан ўзбек ва рус тилларида фойдаланиш мумкин.

Мобиль илова мурожаат қилувчиларнинг шахсга доир маълумотлари ҳамда шахсий ахборотлари ошкор этилмаслиги ва зарур хавфсизликни таъминловчи Ўзбекистон Республикаси электрон ҳукумат фойдаланувчиларини идентификация қилиш Ягона тизими "OneID" билан интеграциялашган.

(Давоми 6-бетда).

«АДОЛАТНИ ҚАРОР ТОПТИРИШ ЭНГ АСОСИЙ ВАЗИФАМИЗГА АЙЛАНИШИ ШАРТ»

Конституциямизнинг 13-моддасида "Ўзбекистон Республикасида демократия умуминсоний принципларга асосланади, уларга кўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланади", дея белгиланган. Шунга мувофиқ, мамлакатимизда инсон ҳуқуқ ҳамда эркинликларини таъминлашга катта эътибор қаратилмоқда.

Таъкидлаш жоизки, инсон ҳуқуқлари ғоясини қўллаб-қувватлаш халқаро ҳуқуқий ҳужжатларнинг ўзагини ташкил этади. 1948 йил 10 декабрда қабул қилинган Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларациясининг 1-моддасида инсон ҳуқуқлари тизимининг энг муҳим қоидалари ўз ифодасини топган. Унга кўра, эркинлик, тенглик ва бағрикенглик тамойилларига асосланган ҳуқуқлар инсон ҳуқуқларининг ажралмас қисмидир.

Мамлакатимизда фуқаролик жамиятини янада ривожлантириш, демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлида изчил ислоҳотлар олиб борилмоқда. Бунда 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси дастуриламал бўлиб хизмат қилаяпти. Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил декабрь ойидаги "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма беш йиллиги муносабати билан афв этиш тўғрисида"ги Фармони ўзбек халқининг кечиримлилик, раҳмдиллик ҳамда бағрикенглик каби азалий қадриятларининг амалдаги эркин ифодаси бўлди.

Шу пайтгача ҳар йили амнистия тўғрисида ҳужжатлар қабул қилинган. Лекин амнистия озодликка чиқариладиган шахсларнинг аниқ гуруҳини белгиламасди. Амнистия тўғрисидаги актда фақат жиноят турлари кўзда тутилиб, озодликка чиқариладиган шахслар амнистия тўғрисидаги ҳужжат ижросини таъминлаш жараёнида аниқланарди.

(Давоми 7-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Давлат харидлари тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

электрон давлат харидлари — электрон дўкон ва бошланғич нархни пасайтириш учун ўтказиладиган аукцион каби махсус ахборот порталининг дастурий-техник комплекси орқали ахборот-коммуникация технологиялари воситасида давлат харидларини амалга ошириш усуллари;

эълон — давлат харидларини амалга ошириш усули, ушбу харидларнинг талаблари ва шартлари, таклифларни тақдим этиш муддатлари ҳамда тартиби кўрсатилган, давлат буюртмачиси томонидан махсус ахборот порталига жойлаштириладиган бўлажак давлат харидлари тўғрисидаги ахборот.

4-модда. Давлат харидларининг асосий принциплари

Давлат харидларининг асосий принциплари қуйидагилардан иборат:
давлат буюртмачисининг касбий маҳорати;
асослanganлик;
молиявий маблағлардан фойдаланишнинг оқилоналиги, тежамкорлиги ва самарадорлиги;
очиқлик ва шаффофлик;
тортишув ва холислик;
мутаносиблик;
давлат харидлари тизимининг ягоналиги ва яхлитлиги;
коррупцияга йўл қўймаслик.
Давлат харидларининг асосий принциплари давлат харидлари жараёнининг барча босқичларида қўлланилиши керак.

5-модда. Давлат буюртмачисининг касбий маҳорати принципи

Давлат буюртмачисининг касбий маҳорати тегишли бўлинмалар ходимларига нисбатан соҳа бўйича маълумоти бўлиши, малакасини мунтазам равишда ошириши ҳамда босқичма-босқич амалий тажрибага эга бўлиб бориши тўғрисида талаблар белгилаш йўли билан таъминланади.
Давлат буюртмачиси харид қилиш тартиб-таомилларини ташкил этиш ва ўтказиш учун жавобгар бўлган шахсни белгилаши шарт.
Манфаатлар тўқнашуви мавжуд бўлган тақдирда, харид қилиш тартиб-таомилларини ташкил этиш ва ўтказиш учун жавобгар бўлган шахс бажариладиган вазифалардан четлаштирилиши лозим.

6-модда. Асослanganлик принципи

Давлат харидлари давлат буюртмачисининг ўз олдида турган вазифаларни ҳал этишни таъминлайдиган ҳақиқий талаблари ва эҳтиёжларини самарали қаноатлантириш учун давлат харидларини ўтказишнинг мақсадга мувофиқлиги ва зарурлиги, товарни (ишни, хизматни) танлашнинг, унинг истеъмол хусусиятларининг (тавсифининг), сифат кўрсаткичлари ва қийматининг асослanganлиги ҳисобга олинган ҳолда амалга оширилиши керак.

7-модда. Молиявий маблағлардан фойдаланишнинг оқилоналиги, тежамкорлиги ва самарадорлиги принципи

Давлат харидлари:
давлат буюртмачисининг давлат харидларини ўтказиш харажатлари ва товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) қийматини ҳисобга олиш;
давлат харидлари учун ажратилган маблағлардан самарали фойдаланиш, шу жумладан товарларни (ишларни, хизматларни) олишдан кўрилган наф, уларнинг сифати ва қиймати ўртасидаги мақбул нисбатни (фойдаланиш даври харажатларини ҳисобга олган ҳолда) таъминлаш;
давлат харидларини мақбул муддатларда ўтказиш имконини берадиган оқилона ва тежамкор усулда амалга оширилиши керак.

8-модда. Очиқлик ва шаффофлик принципи

Давлат харидларининг очиқлиги ва шаффофлиги:
тегишли давлат органларига, давлат харидлари субъектларига ва жамоатчиликка давлат харидлари тўғрисидаги ахборотдан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тўлиқ, ўз вақтида, эркин ва бепул фойдаланиш имкониятини таъминлаган ҳолда уни махсус ахборот порталига жойлаштириш, бундан қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар мустасно;
харид қилиш тартиб-таомилларига доир ҳужжатларни ва ҳисоботларни тузиш ҳамда бут сақлашни таъминлаш орқали амалга оширилади.

9-модда. Тортишув ва холислик принципи

Давлат харидларидаги тортишув харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчилари ўртасида тортишув, харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқишда ҳамда холис ва асосли мезонлар асосида энг мақбул вариант фойдасига якуний қарор қабул қилишда беғаразлик ва шаффофлик механизмларидан фойдаланиш ҳисобидан қўллаб-қувватланади.
Давлат харидларининг холислиги харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқишдаги ва энг мақбул вариант фойдасига якуний қарор қабул қилишдаги беғаразликни назарда тутади.
Давлат харидларининг холислиги:
харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиларига тенг имкониятларни таъминлашга;
давлат харидлари субъектлари ўртасида рақобатни ва уларга нисбатан беғаразликни таъминлайдиган шарт-шароитларни яратишга;
давлат харидлари жараёнида шикоятлар, низолар ва келишмовчиликларни кўриб чиқишнинг ҳамда тегишли чора-тадбирлар кўришнинг очиқ, ошкора ва тортишув механизмларига асосланади.

10-модда. Мутаносиблик принципи

Давлат харидларида мутаносиблик:
давлат харидларини амалга ошириш усулининг товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) хавф-хатарига, қийматига, хусусиятига ва мураккаблигига;
талабларнинг харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчилари малакасига оид маълумотларга, таклифларни баҳолаш мезонлари ва усулларининг товарларга (ишларга, хизматларга);
давлат харидлари субъектларининг ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва жавобгарлиги уларнинг ўз вазифаларига мослиги билан таъминланади.

11-модда. Давлат харидлари тизимининг ягоналиги ва яхлитлиги принципи

Давлат харидлари мақсадлар, принциплар ва ёндашувларнинг ягоналигига, давлат харидлари жараёни барча босқичларининг яхлитлиги ва ўзаро алоқадорлигига ҳамда давлат харидлари барча субъектларининг ҳамкорлигига асосланади.
Давлат харидларининг ягоналиги ва яхлитлиги:
давлат харидларини тартибга солувчи ягона ва яхлит норматив-ҳуқуқий база ҳамда уни бир хилда қўллаш;
давлат харидларининг давлат харидлари тўғрисидаги барча ахборотни тўплаш, унга ишлов бериш ва уни таҳлил қилишни ҳамда барча манфаатдор шахсларга ундан фойдаланишни таъминлайдиган ягона, яхлит ва комплекс ахборот тизими мавжудлиги;
давлат харидларини амалга ошириш механизмлари, тартиб-таомиллари ва усулларини бирхиллаштириш;
давлат харидларига оид ҳужжатларни бирхиллаштириш;
товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) ягона миллий классификаторини жорий этиш;
давлат харидларини режалаштиришни ва амалга оширишни, давлат харидлари тўғрисидаги шартномаларни (бундан буён матнда шартнома деб юритилади) тузиш ва ижро этишни, мониторингни ва назоратни амалга оширишни, низолар ҳамда келишмовчиликлар устидан шикоят қилиш ва уларни кўриб чиқишни, давлат харидлари субъектларининг [illegible] даражасини ва масъулиятини оширишни [illegible] имконини берадиган ягона инфратузилманинг мавжудлиги билан таъминланади.

12-модда. Коррупцияга йўл қўймаслик принципи

Харид қилиш тартиб-таомилларини ташкил этиш ва ўтказишга доир талаблар давлат харидлари соҳасида коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларга йўл қўймасликни назарда тутади. Бунда коррупциянинг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар устувор бўлади.

2-боб. Давлат харидлари соҳасини давлат томонидан тартибга солиш

13-модда. Давлат харидлари соҳасини давлат томонидан тартибга солишнинг асосий мақсадлари

Давлат харидлари соҳасини давлат томонидан тартибга солишнинг асосий мақсадлари:
давлатнинг стратегик мақсадлари ва вазифаларига эришиш;
ривожлантириш давлат дастурларини ижро этиш;
давлатнинг ижтимоий вазифаларини бажариш;
давлат хизматлари кўрсатиш;
бюджет ташкилотларининг, бюджет маблағлари олувчиларнинг товарларга (ишларга, хизматларга) бўлган эҳтиёжларини таъминлаш учун давлат харидлари субъектларига қулай муҳитни шакллантиришдан, шунингдек давлат харидларини амалга оширишда коррупцияга қарши курашишдан иборат.
Давлат харидларини амалга оширишда ижтимоий-иқтисодий сиёсат устуворлиги, шу жумладан юқори технологик ва инновацион ишлаб чиқаришларни ривожлантириш, қулай экологик вазиятнинг сақланиши ҳисобга олинади.

14-модда. Давлат харидлари соҳасидаги ваколатли орган

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги (бундан буён матнда ваколатли орган деб юритилади) давлат харидлари соҳасидаги ваколатли органдир.
Ваколатли орган давлат харидлари соҳасини давлат томонидан тартибга солишни амалга оширади.
Ваколатли орган:
давлат харидлари соҳасида ягона сиёсатни амалга оширади;
давлат харидларини ташкил этиш ва ўтказиш тизимини ривожлантириш бўйича давлат дастурларини ишлаб чиқиш ҳамда рўёбга чиқаришнинг самарадорлиги ва шаффофлигини ошириш бўйича чоралар кўради;
махсус ахборот порталининг операторини [illegible] давлат харидларини ташкил этиш ва ўтказиш борасидаги фаолияти қонунийлигини белгилайди;
таклифни баҳолаш ва таққослаш усулларини ҳамда мезонларини, шунингдек давлат харидларини амалга ошириш усулини танлаш тартибини ва уларнинг тартиб-таомилини белгилайди;
иқтисодий жиҳатдан энг фойдали таклифни баҳолаш усулини қўллаш тартибини (баҳолашнинг нархга асосланмаган мезонларини) белгилайди;
давлат харидлари бўйича ахборотни жойлаштириш, [illegible]
харид қилиш тартиб-таомилларини ўтказиш тўғрисида эълонлар, хабарлар, харид қилиш тартиб-таомили иштирокчиларининг таклифлари, харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиларининг [illegible] баённомаларни [illegible];
Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестрини шакллантириш тартибини белгилайди;
давлат харидларидан шартнома мажбуриятларини бажариш масалаларига доир низолар ва келишмовчиликларни, Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия келиб тушган шикоятларни кўриб чиқиш тартибини белгилайди.
Ваколатли орган қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

15-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:
давлат харидлари соҳасида бюджет тизими бюджетлари маблағлари ҳисобидан давлат харидларини амалга ошириш [illegible];
харид қилиш тартиб-таомиллари турларини [illegible];
ваколатли орган [illegible].
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

3-боб. Давлат харидлари субъектлари

16-модда. Давлат буюртмачилари

Ушбу Қонун мақсадлари учун давлат буюртмачилари деганда қуйидагилар тушунилади:
1) бюджет буюртмачилари:
давлат органлари;
бюджет ташкилотлари;
харид қилиш тартиб-таомилларини амалга ошириш учун [illegible] бюджет маблағларини олувчилар;
давлат мақсадли жамғармалари;
2) корпоратив буюртмачилар:
давлат корхоналари;
устав фондида (устав капиталида) давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган юридик шахслар;
устав фондининг (устав капиталининг) 50 фоизи ва ундан ортиқ қисми давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган юридик шахсга тегишли бўлган юридик шахслар.
Давлат буюртмачиси:
мустақил равишда ёки ихтисослашган ташкилотни жалб этган ҳолда товарнинг (ишнинг, хизматнинг) бошланғич нархини белгилаш, бундан қонун ҳужжатларида белгиланган ҳоллар мустасно;
давлат харидларини амалга оширишда ўз расмий веб-сайтига ёки ўзининг юқори турувчи органи расмий веб-сайтига, шунингдек оммавий ахборот воситаларига эълон жойлаштириш;
харид қилиш тартиб-таомилларининг барча иштирокчиларига татбиқ этиладиган таклифларни тақдим этиш муддатларини узайтириш;
қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчилари таклифларининг амал қилиш муддатини муайян даврга узайтириш тўғрисидаги таклиф билан уларга мурожаат қилиш;
иккинчи босқич якунлари бўйича тендер тарзида харид қилиш тартиб-таомилини ўтказишда ғолиб билан нархни пасайтириш тўғрисида музокараларга киришиш ҳуқуқига эга.
Давлат буюртмачиси қонун ҳужжатларига ва ўзи тузган шартномаларга мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.
Давлат буюртмачиси:
ушбу Қонунга мувофиқ харид қилиш тартиб-таомили турини танлаш тўғрисида қарор қабул қилиши;
қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда давлат харидларини амалга ошириши;
давлат харидлари тўғрисидаги ахборотни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва муддатларда махсус ахборот порталига жойлаштириши;
харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиларининг товарлар (ишлар, хизматлар) ва давлат харидларининг тартиб-таомиллари билан боғлиқ сўровлари бўйича уларга қонун ҳужжатларига мувофиқ тушунтиришлар бериши;
харид қилиш тартиб-таомилларининг ғолиб деб топилган иштирокчилари билан шартномалар тузиши, шунингдек уларнинг ижро этилишини таъминлаши;
бўлажак давлат харидлари тўғрисидаги эълонларни фақат молиялаштириш манбалари ва миқдорлари мавжудлиги тасдиқланган тақдирдагина махсус ахборот порталига ва бошқа оммавий ахборот воситаларига жойлаштириши шарт.
Давлат буюртмачисининг зиммасида қонун ҳужжатларига ва ўзи тузган шартномаларга мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

17-модда. Харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиси

Қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда харид қилиш тартиб-таомилида давлат харидларини ижро этиш учун талабгорлар сифатида иштирок этаётган Ўзбекистон Республикаси резидентлари ва норезидентлари харид қилиш тартиб-таомиллари иштирокчиси (бундан буён матнда иштирокчи деб юритилади) бўлиши мумкин.
Иштирокчи:
давлат харидлари тўғрисидаги ахборотдан қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳажмда фойдаланиш;
муайян давлат харидлари тартиб-таомиллари, уларни ўтказиш талаблари ва шартлари бўйича сўровлар бериш ва тушунтиришлар олиш;
харид комиссияси томонидан таклифлар очилаётганда белгиланган тартибда иштирок этиш;
харид қилиш тартиб-таомиллари бузилган тақдирда давлат харидлари натижалари устидан белгиланган тартибда шикоят қилиш;
давлат харидлари тартиб-таомилларида кўрсатилган ҳолларда қонун ҳужжатларига мувофиқ таклифларга ўзгартишлар киритиш ёки уларни қайтариб олиш ҳуқуқига эга.
Иштирокчи:
давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига риоя этиши;
давлат харидлари тўғрисидаги ҳужжатлар талабларига мувофиқ бўлган таклифлар ва ҳужжатларни тақдим этиши ҳамда тақдим этилган ахборотнинг ишончлилиги учун жавобгар бўлиши;
ғолиб деб топилган тақдирда давлат буюртмачиси билан қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда ва муддатларда шартнома тузиши шарт.
Иштирокчи қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши ва унинг зиммасида бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

18-модда. Давлат харидлари ижрочиси

Харид қилиш тартиб-таомиллари якунлари бўйича ғолиб деб топилган ва у билан шартнома тузилган иштирокчи давлат харидлари ижрочисидир (бундан буён матнда ижрочи деб юритилади).
Ижрочи:
давлат буюртмачиси билан тузилган шартномани ижро этиш жараёнида тушунтиришлар олиш учун унга мурожаат қилиш;
етказиб берилган товар (иш, хизмат) учун ҳақ олиш;
шартнома шартларига мувофиқ ва (ёки) қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда шартномани бекор қилиш ҳуқуқига эга.
Ижрочи:
давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига риоя этиши;
шартномани унинг шартларига мувофиқ ижро этиши;
шартномани ижро этиш жараёнида давлат буюртмачисига ёки ваколатли давлат органига унинг сўрови бўйича тушунтиришлар ва ахборот бериши шарт.
Ижрочи қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши ва унинг зиммасида бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

19-модда. Харид комиссияси

Харид комиссияси харид қилиш тартиб-таомиллари ғолибини танлаш тўғрисида қарорлар қабул қилиш ваколатига эга бўлган коллегиал органдир.
Харид комиссияси ишининг асосий мақсади иштирокчиларнинг таклифларини буюртмага мувофиқлик даражаси бўйича холис баҳолашдан ва тартибга солишдан ҳамда давлат харидлари рақобатлашув усуллари орқали амалга оширилганда ғолибни (ғолибларни) танлашдан иборат.
Харид комиссияси давлат буюртмачиси ҳузурида доимий фаолият кўрсатадиган, давлат буюртмачисининг тегишли қарорлари билан шакллантириладиган ва тарқатиб юбориладиган органдир.
Харид комиссияси тоқ сонли аъзолардан иборат бўлади, унинг аъзолари таркиби ва сони харид қилиш тартиб-таомилининг турига боғлиқ бўлади ҳамда олинаётган товарнинг (ишнинг, хизматнинг) хусусиятлари инобатга олинган ҳолда ўзгартирилиши мумкин.
Харид комиссияси аъзолари холис бўлиши ва харид қилиш тартиб-таомили ғолибини танлашдан шахсан манфаатдор бўлмаслиги керак.
Харид комиссиясининг ишига раис раҳбарлик қилади, у харид комиссияси мажлисларини чақиради ва олиб боради, овозга қўйишни ва харид комиссияси томонидан қабул қилинган қарорларни эълон қилади, шунингдек харид комиссияси мажлисларининг баённомаларини имзолайди. Харид комиссияси раиси йўқлигида унинг вазифаларини ўринбосари бажаради.
Харид комиссиясининг тезкор фаолиятини унинг масъул котиби ташкил этади.
Харид комиссиясининг ҳар бир аъзоси овоз беришда ёқлаб овоз бериши, қарши овоз бериши ёки унда иштирок этишдан бош тортиши мумкин. Харид комиссиясининг раиси овоз беришда иштирок этишдан бош тортиш ҳуқуқига эга эмас.
Харид комиссиясининг мажлислари юзма-юз ёки сиртдан (сўров орқали, барчанинг иштирокисиз) ўтказилиши мумкин. Юзма-юз мажлислар конференциялар (видеоконференциялар ва ҳоказо) шаклида ўтказилиши мумкин.
Мажлис ўтказилган санада бир давлат хариди бўйича қиймати энг кам иш ҳақининг беш минг бараваридан кам миқдордаги товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат хариди бўйича харид комиссиясининг қарорлари харид комиссиясининг сиртдан ўтказиладиган мажлисида, қиймати энг кам иш ҳақининг беш минг бараваридан ортиқ миқдордаги давлат хариди бўйича харид комиссиясининг қарорлари эса харид комиссиясининг фақат юзма-юз мажлисида қабул қилиниши мумкин.
Қиймати энг кам иш ҳақининг беш минг бараваридан ортиқ миқдордаги давлат харидлари ўтказилганда харид комиссияси таркибига давлат буюртмачисининг вакилларидан ташқари Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитасининг, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги «Ўзинжиниринг» республика лойиҳалаштириш институтининг вакиллари киритилади.
Ваколатли орган харид комиссиясининг мажлисига ўз вакилини кузатувчи сифатида иштирок этиш учун юборишга ҳақлидир.
Харид комиссиясининг юзма-юз мажлиси ўтказилиши учун харид комиссияси аъзолари умумий сонининг ярмидан кўпи иштирок этиши зарур.
Қарор харид комиссияси аъзолари умумий сонининг кўпчилик овози билан қабул қилинади.
Харид комиссиялари аъзоларида иштирокчилар билан аффилланганлик хусусиятига эга алоқалар мавжуд бўлган тақдирда, харид комиссиясининг бундай аъзоси бу масала кўтарилган мажлисда ўзини ўзи рад этиши ва мазкур масала бўйича овоз беришда иштирок этмаслиги керак, бу ҳақда баённомада қайд этилади.
Агар харид комиссиясига мазкур комиссия аъзосининг аффилланганлиги мавжудлиги тегишли масала юзасидан қарор қабул қилингунига қадар маълум бўлиб қолган бўлса, унинг ўзи эса ўзини ўзи рад этмаган бўлса, бундай аъзонинг мазкур масала бўйича овоз беришига йўл қўйилмайди.
Агар харид комиссиясига тегишли масала бўйича овоз берган мазкур комиссия аъзосининг аффилланганлиги мавжудлиги қарор қабул қилинганидан кейин маълум бўлиб қолган бўлса, бундай аъзонинг овози мазкур масала бўйича овоз бериш натижаларидан чиқариб ташланади.
Харид комиссияси қуйидаги вазифаларни бажаради:
танлов (тендер) ҳужжатларини келишади;
таклифлар қабул қилинадиган муддатларни белгилайди;
таклифларни очиш тартиб-таомилларини белгилайди;
таклифларни баҳолаш мезонларини белгилайди;
таклиф киритиш тартибини, ҳажмини ва уни таъминлаш шаклини белгилайди;
харид қилиш тартиб-таомили иштирокчиларининг таклифларини очишни амалга оширади;
малака танловини ўтказади, агар танлов (тендер) ҳужжатлари шартларида бу назарда тутилган бўлса;
харид қилиш тартиб-таомилларини қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширади;
харид қилиш тартиб-таомилларининг рақобатлашув турлари ижрочисини ва захира ижрочисини белгилайди ёки савдони амалга ошмаган деб топади.
Харид комиссияси ижрочини аниқлаш тартиб-таомиллари давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқлиги, ўзи қабул қилаётган қарорларнинг асослилиги ва беғаразлиги учун жавобгар бўлади.
Харид комиссияси давлат харидларининг бошқа субъектлари томонидан амалга ошириладиган ҳаракатлар учун жавобгар бўлмайди.
Харид комиссияси томонидан ўз ваколати доирасида қабул қилинадиган қарорлар барча иштирокчилар учун мажбурийдир.
Харид қилиш тартиб-таомиллари:
хўжалик фаолияти доирасида ўтказилганда харид комиссияси давлат буюртмачисининг вакиллари орасидан, зарур бўлган тақдирда овоз бериш ҳуқуқига эга экспертлар жалб этилган ҳолда шакллантирилади;
лойиҳа фаолияти доирасида ўтказилганда харид комиссияси вазифаларини белгиланган тартибда ташкил этиладиган лойиҳани амалга оширувчи гуруҳ бажаради, у харид қилиш тартиб-таомилларини ўтказиш натижалари тўғрисида қарорлар қабул қилади.

20-модда. Махсус ахборот портали оператори

Махсус ахборот портали оператори:
махсус ахборот порталининг узлуксиз ишлашини, унга жойлаштирилган ахборотнинг бут сақланишини ва бир бутунлигини, мазкур порталнинг тегишли давлат бошқаруви органларининг расмий веб-сайтлари ва ахборот тизимлари билан белгиланган тартибда уйғун ишлашини таъминлайди;
қонун ҳужжатларига мувофиқ ахборотнинг электрон шаклда сақланишини, шу жумладан электрон ҳужжатлар ва электрон хабарлар сақланишини таъминлайди;
махсус ахборот порталида давлат бошқаруви органлари ўртасида ахборот алмашинувини ташкил этади;
махсус ахборот порталини Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги аппарат-техника воситаларига жойлаштиради;
ваколатли орган, Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги «Ўзинжиниринг» республика лойиҳалаштириш институти билан ҳамкорликни амалга оширади.
Махсус ахборот портали оператори қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа вазифаларни ҳам бажариши мумкин.
Махсус ахборот портали оператори:
иштирокчи, ижрочи сифатида давлат харидларида иштирок этишга, уларнинг аффилланган шахси бўлишга;
давлат харидларини амалга ошириш ва нарх белгилаш жараёнига аралашишга, контрагентларни танлашда ва шартномалар тузишда давлат харидлари субъектларининг эркинлигини чеклашга, шунингдек давлат харидлари субъектларининг ҳуқуқларини бошқача тарзда чеклашга, бундан қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар мустасно;
ўтказиб бериладиган, олинадиган ва сақланадиган электрон ҳужжатлар ҳамда электрон хабарларнинг ишончлилигини, шунингдек агар қонун ҳужжатларида ёки шартномада бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, уларнинг қонун ҳужжатларига мувофиқлигини назорат қилишга ёки текширишга;
давлат харидлари субъектлари томонидан жойлаштириладиган электрон ҳужжатлар ва электрон хабарларнинг мазмунини ўзгартиришга ҳақли эмас.
Махсус ахборот портали оператори давлат харидлари субъектларининг ушбу операторга бериладиган электрон ҳужжатлари ва электрон хабарларининг, шу жумладан бўлажак давлат харидлари тўғрисида махсус ахборот порталида жойлаштириладиган ахборотнинг мазмуни билан боғлиқ ҳуқуқий оқибатлар учун жавобгар бўлмайди.

4-боб. Давлат харидлари жараёнига доир умумий талаблар

21-модда. Давлат харидлари жараёни

Давлат харидлари жараёни қуйидаги босқичларни ўз ичига олади:
давлат харидларини режалаштириш;
харид қилиш тартиб-таомилларини амалга ошириш;
шартномани тузиш ва бажариш;
давлат харидлари мониторинги.

(Давоми 3, 4, 5-бетларда).

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Давлат харидлари тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1, 2-бетларда).

22-модда. Давлат харидларини режалаштириш

Давлат харидларини режалаштириш давлат буюртмачиси томонидан амалга ошириладиган ва харидларни тизимлаштиришдан, давлат харидларини режалаштириш ҳамда бюджет ва инвестиция жараёнларидаги режалаштириш ўртасида ўзаро алоқани таъминлашдан иборат бўлади.

23-модда. Харид қилиш тартиб-таомилларини амалга ошириш турлари

Харид қилиш тартиб-таомилларини амалга ошириш турлари қуйидагилардан иборат:
электрон дўкон;
бошланғич нархни пасайтириш учун ўтказиладиган аукцион;
танлов;
тендер;
ягона етказиб берувчи билан амалга ошириладиган давлат харидлари.
Давлат харидлари электрон шаклда амалга оширилиши мумкин.
Харид қилиш тартиб-таомилларини ташкил этиш ва ўтказиш тартиби ваколатли орган томонидан белгиланади.

24-модда. Давлат харидлари тўғрисидаги ахборот

Давлат харидлари тўғрисидаги ахборот жумласига қуйидагилар киради:
давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари;
давлат харидларининг режа-жадваллари;
давлат харидлари тўғрисидаги эълонлар;
ҳужжатларнинг шакллари;
харид қилиш тартиб-таомилларида иштирок этиш учун зарур бўлган намунавий шартномалар;
давлат харидларининг якунлари тўғрисидаги ахборот;
Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестри;
Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссиянинг қарорлари;
давлат харидлари бўйича статистик ахборот.
Давлат харидлари тўғрисидаги ахборот махсус ахборот порталида эълон қилинади.
Давлат харидлари тўғрисидаги маълумотлар тўлиқ, холис ва ишончли бўлиши керак.

25-модда. Баҳолаш мезонлари ва тартиб-таомилларига тааллуқли қоидалар

Товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат харидларига тааллуқли баҳолаш мезонлари:
нарх;
етказиб бериш базиси;
етказиб бериш муддатлари;
тавсифномалар ва сифат кўрсаткичлари;
тўлов ва кафолатлар шартлари;
муайян даврда фойдаланиш, эксплуатация қилиш ва таъмирлаш харажатларини назарда тутади.
Давлат буюртмачиси томонидан белгиланадиган давлат хариди шартларида қуйидагилар бўлиши керак:
ушбу модданинг биринчи қисмида белгиланган барча баҳолаш мезонлари;
барча баҳолаш мезонларининг нисбий қиммати;
баҳолаш тартиб-таомиллари доирасида баҳолаш мезонларини қўллаш тартиби.
Ғолиб бўлган таклифни баҳолаш ва аниқлашда давлат буюртмачиси фақат харид қилиш ҳужжатларида кўрсатилган баҳолаш мезонлари ва тартиб-таомилларидан фойдаланади ҳамда бу мезонлар ва тартиб-таомилларни ушбу ҳужжатларда баён этилган тартибда қўллайди.

26-модда. Давлат харидлари қийматини баҳолашга тааллуқли қоидалар

Давлат харидлари қийматининг бозор нархларига мувофиқлигини баҳолаш учун давлат буюртмачиси очиқ ахборот манбаларидаги маълумотлардан фойдаланади.

27-модда. Товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат харидлари тавсифига ва шартнома шартларига тааллуқли қоидалар

Товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат хариди тавсифи холис, функционал ва умумий хусусиятга эга бўлади. Тавсифда товарлар (ишлар, хизматлар) давлат харидининг тегишли техник, сифат ва эксплуатация қилиниш хусусиятлари кўрсатилади.
Товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат харидлари тавсифи таснифларни, режаларни, чизмаларни, эскизларни, талабларни ҳамда синовлар ва синов усуллари, қадоқлаш, тамғалаш ҳақидаги ёки мувофиқлик сертификати, шунингдек шартли белгилар ва атамалар тўғрисидаги ахборотни ўз ичига олиши мумкин.
Товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат хариди тавсифига аниқ товар белгисига ёки номига, патентга, конструкцияга ёки моделга, у мансуб бўлган муайян манбага ёки ишлаб чиқарувчига доир талаблар ёки ҳаволалар киритилмаслиги керак, бундан товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат хариди хусусиятларини таърифлашнинг бошқа етарлича аниқ усули мавжуд бўлмаган ҳоллар мустасно ва бунда товарларни (ишларни, хизматларни) бошқа бир ишлаб чиқарувчининг эквивалент товарлари (ишлари, хизматлари) билан алмаштириш имконияти тўғрисидаги эслатма киритилиши керак.
Товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат хариди тавсифида қуйидагилар бўлиши керак:
товарларнинг сони;
бажарилиши (кўрсатилиши) керак бўлган ишлар (хизматлар);
товарлар етказиб берилиши лозим бўлган ёхуд ишлар бажарилиши ёки хизматлар кўрсатилиши керак бўлган жой;
товарларни етказиб бериш, ишларни бажариш ёки хизматлар кўрсатишнинг мақбул ёки талаб этилган муддатлари, агар улар мавжуд бўлса.
Товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат харидига доир ҳужжатларда харид қилинадиган товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат буюртмачиси томонидан белгиланган талабларга мувофиқлигини аниқлаш имконини берадиган кўрсаткичлар бўлиши керак. Бунда шундай кўрсаткичларнинг энг кўп ва (ёки) энг кам қийматлари, шунингдек ўзгартирилиши мумкин бўлмаган кўрсаткичларнинг қийматлари кўрсатилади.
Зарур бўлган ҳолларда давлат буюртмачиси товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) кафолат муддатига ва (ёки) уларнинг сифатига бериладиган кафолат ҳажмига, товарга кафолат хизмати кўрсатишга, товардан фойдаланиш харажатларига, товарни монтаж қилиш ва созлашнинг мажбурийлигига, товардан фойдаланувчи ва унга хизмат кўрсатувчи шахсларни ўқитишга доир талаблар белгилайди.
Машиналар ва асбоб-ускуналарни етказиб берувчи ижрочи аниқланган тақдирда давлат буюртмачиси давлат харидига доир ҳужжатларда товарнинг кафолат муддатига ва (ёки) унинг сифатига бериладиган кафолат ҳажмига, товарга кафолат хизмати кўрсатишга, товарга кафолат муддати мобайнида хизмат кўрсатиш харажатларига, шунингдек товарни монтаж қилиш ва созлашга, агар бу товарнинг техник ҳужжатларида назарда тутилган бўлса, талаблар белгилайди. Янги машиналар ва асбоб-ускуналарни етказиб берувчи ижрочи аниқланган тақдирда давлат буюртмачиси давлат хариди тўғрисидаги ҳужжатларда ушбу товарни ишлаб чиқарувчининг ва (ёки) етказиб берувчининг кафолатини тақдим этишга ҳамда бундай кафолатнинг амал қилиш муддатига нисбатан қўшимча равишда талаблар белгилайди. Бундай кафолатни бериш ушбу товар билан бирга амалга оширилади.
Агар товарларнинг давлат хариди тавсифида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, етказиб берилаётган товар янги бўлиши керак.
Товарни ишлаб чиқарувчига, иштирокчига доир талабларни, шу жумладан иштирокчининг малакасига қўйилган талабни товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат хариди тўғрисидаги ҳужжатларга (шу жумладан товарнинг, ишнинг ёки хизматнинг сифатига, техник хусусиятларига доир талаблар, товарнинг функционал хусусиятларига (истеъмол қилиш хусусиятларига) доир талаблар шаклида) киритишга йўл қўйилмайди.

28-модда. Давлат харидларининг тили

Давлат харидлари тўғрисидаги ахборот давлат тилида, шунингдек давлат буюртмачисининг ихтиёрига кўра бошқа тилларда эълон қилинади ва тарқатилади.

29-модда. Иштирокчиларга қўйиладиган талаблар

Иштирокчилар қуйидаги мезонларга мувофиқ бўлиши керак:
шартномани бажариш учун зарур техникавий, молиявий, моддий, кадрлар ресурсларининг ҳамда бошқа ресурсларнинг мавжудлиги;
шартнома тузиш учун қонуний ҳуқуққа эгалик;
солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни тўлаш бўйича қарздорликнинг мавжуд эмаслиги;
ўзига нисбатан жорий этилган банкротлик тартиб-таомилларининг мавжуд эмаслиги;
Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестрида қайд этилмаганлиги.

30-модда. Иштирокчиларга қўшимча талаблар қўйиладиган давлат харидлари

Давлат буюртмачиси зарур бўлганда товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) ўзига хос хоссаларидан ёки хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда иштирокчиларга қўшимча талаблар белгилашга ҳақли.
Иштирокчиларга қўйиладиган қўшимча талаблар ушбу Қонунда белгиланган принципларга зид бўлмаслиги керак.
Иштирокчиларга қўйиладиган қўшимча талаблар давлат хариди тўғрисидаги ҳужжатларда у эълон қилинган пайтда кўрсатилган бўлиши керак.
Иштирокчиларга қўшимча талаблар қўйиладиган давлат харидларида иштирок этиш учун иштирокчилар аккредитация тартиб-таомилидан ўтади.
Иштирокчиларни аккредитациядан ўтказиш тартиби ваколатли орган томонидан белгиланади.

31-модда. Биргаликдаги давлат харидлари

Товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) биргаликдаги давлат харидлари шакллантирилган икки ва ундан ортиқ давлат буюртмачисининг давлат харидлари бўйича режаларига кўра амалга оширилади.
Товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) биргаликдаги давлат харидларини шакллантириш бир давлат дастурида ёки лойиҳалар портфелида иштирок этаётган давлат буюртмачиларида амалга оширилади.

32-модда. Таклифларни таъминлаш

Давлат буюртмачиси харид қилиш тартиб-таомилига нисбатан таклифларнинг таъминланишини, гаров, кафолат, закалат тарзида ёхуд қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа усулда таъминланишини зарурлиги тўғрисида талаб белгилашга ҳақли.
Харид қилиш тартиб-таомилига нисбатан иштирокчилар томонидан таклифларнинг таъминланишини зарурлиги тарзидаги талаб барча иштирокчиларга тааллуқли бўлади ва давлат харидларининг шартларида кўрсатилади.
Давлат буюртмачиси харид қилиш тартиб-таомилига нисбатан иштирокчилар томонидан таклифларнинг таъминланишини зарурлиги тўғрисида талаб белгиланган тақдирда, таклифнинг кафолатланган суммасини ёки таклифлар таъминоти миқдорини тасдиқлаган ҳолда сўров юборишга ҳақли. Давлат буюртмачиси бундай сўровга дарҳол жавоб беради.
Давлат буюртмачиси таклифни таъминлаш суммаси тўланган ёки берилган ҳужжатни дарҳол қайтаради ёки қуйидаги воқеалардан бири юз берганидан кейин унинг қайтарилишини таъминлайди:
таклифни таъминлашнинг амал қилиш муддати тугаши;
давлат харидлари тўғрисидаги шартноманинг кучга кириши ва ушбу шартноманинг бажарилишини таъминлаш, агар бундай таъминлаш давлат хариди шартларида талаб этилса;
давлат харидларининг бекор қилиниши;
таклифнинг иштирокчи томонидан бундай таклиф топшириш муддати тугагунига қадар чақириб олиниши, агар давлат хариди шартларида бундай қайтариб олишга йўл қўйилиши тақиқланган бўлса.

33-модда. Музокаралар олиб боришни тақиқлаш

Харид қилиш тартиб-таомилларини амалга ошириш жараёнида давлат буюртмачисининг махсус ахборот портали оператори билан ва махсус ахборот портали операторининг иштирокчи билан музокаралар олиб боришига йўл қўйилмайди.

34-модда. Иштирокчини харид қилиш тартиб-таомилларида иштирок этишдан четлатиш шартлари

Давлат буюртмачиси ёки махсус ахборот портали оператори қуйидаги ҳолларда иштирокчини харид қилиш тартиб-таомилларида иштирок этишдан четлатади, агар:
иштирокчи давлат харидлари жараёнида давлат буюртмачиси томонидан бирор-бир хатти-ҳаракатнинг бажарилишига, қарор қабул қилинишига ёки бирор-бир харид қилиш тартиб-таомилининг қўлланилишига таъсир ўтказиш мақсадида давлат буюртмачисининг ёки бошқа давлат органининг исталган ходимига ёки собиқ мансабдор шахсига ёки ходимига ҳар қандай шаклдаги ҳақни, иш таклиф этиш тарзидаги рағбатлантиришни ёки қимматбаҳо бошқа нарсани таклиф қилса, берса ёки беришга розилик билдирса;
иштирокчи рақобатлашувда адолатсиз устунликка эга бўлса ёки қонун ҳужжатларини бузган ҳолда манфаатлар тўқнашувини келтириб чиқарса.
Давлат буюртмачиси ёки махсус ахборот портали операторининг иштирокчини харид қилиш тартиб-таомилларида иштирок этишдан четлатиш тўғрисидаги қарори ва бунинг сабаблари харид қилиш тартиб-таомиллари тўғрисидаги ҳисоботга киритилади ҳамда улар ҳақида тегишли иштирокчига дарҳол хабар берилади.

35-модда. Ғолиб бўлган таклифнинг акцепти ҳамда акцепт учун асослар

Давлат буюртмачиси ўтказилган харид қилиш тартиб-таомиллари якунлари бўйича ғолиб бўлган таклиф акцепти тўғрисида бир иш куни ичида қарор қабул қилади.
Ғолиб бўлган таклифнинг акцепти қуйидаги ҳолларда амалга оширилиши мумкин, агар:
давлат харидлари бекор қилинмаган бўлса;
ғолиб бўлган таклифни юборган иштирокчи четлатилмаган бўлса;
харид қилиш тартиб-таомили бузилмаган бўлса.

36-модда. Давлат харидини бекор қилиш

Давлат буюртмачиси ғолиб бўлган таклиф акцептига қадар исталган вақтда давлат харидини бекор қилиш ҳуқуқига эга. Давлат хариди бекор қилинган тақдирда давлат буюртмачиси махсус ахборот порталида мазкур қарорнинг асослантирилган сабабларини эълон қилади.
Давлат буюртмачиси давлат хариди бекор қилинганлиги учун жавобгар бўлмайди, бундан давлат хариди давлат буюртмачисининг ғайриқонуний ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) оқибатида бекор қилинган ҳоллар мустасно.

37-модда. Махфийлик

Давлат буюртмачисининг ёки махсус ахборот портали операторининг ходими ўзининг ижрочилар ёки исталган шахс билан муносабатларида, агар ахборотни ошкор этмаслик давлат хавфсизлиги манфаатларини ҳимоя қилиш учун зарур бўлса ёки бундай ахборотнинг ошкор этилиши қонунга зид бўлса, қонун ҳужжатларига риоя этилишини таъминлашга тўсқинлик қилса, ижрочиларнинг қонуний тижорат манфаатларига зарар етказса ёхуд инсофли рақобатга тўсқинлик қилса, ваколатли орган бу ахборотни ошкор этиш тўғрисида қарор қабул қилмаса, ҳеч бир ахборотни фош этмайди. Ваколатли орган бундай ахборотни ошкор этиш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда ушбу қарор шартларига риоя этилади.
Иштирокчи харид қилиш тартиб-таомилида иштирок этиб, таклифда ўзи кўрсатган барча маълумотларнинг, таклифларини қабул қилиш муддати тугаганидан кейин эълон қилинишига розилик билдиради.

38-модда. Одоб-ахлоқ қоидалари

Давлат буюртмачилари ва махсус ахборот портали оператори давлат харидларини ўтказиш учун Одоб-ахлоқ қоидаларини қабул қилиши керак, унда қуйидагилар назарда тутилади:
манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш чора-тадбирлари;
касбий тайёргарликни текшириш тартиб-таомиллари ва унга доир талаблар.
Давлат буюртмачилари, махсус ахборот портали оператори ходимларининг, харид комиссияси аъзоларининг одоб-ахлоқи қоидаларида касбга доир ва хизматдан ташқари фаолиятда одоб-ахлоқнинг ягона принциплари ва қоидалари, касбий тайёргарликка доир ягона талаблар белгиланади.
Давлат буюртмачисининг ва махсус ахборот портали операторининг масъул шахслари, харид комиссияси аъзолари томонидан иштирокчилар ҳамда ижрочилардан моддий ва номоддий бойликларни олиш тақиқланади.
Одоб-ахлоқ қоидалари давлат буюртмачиларининг ёки уларнинг юқори турувчи органларининг расмий веб-сайтларида эълон қилиниши лозим.

39-модда. Манфаатлар тўқнашуви

Давлат буюртмачисининг, махсус ахборот портали операторининг мансабдор шахслари ва бошқа ходимлари, шунингдек харид комиссиясининг аъзолари харид қилиш тартиб-таомилларини амалга оширишда ўз иштирокидаги давлат харидларига доир битимнинг натижаси бўлиши мумкин бўлган исталган шахсий нафни бевосита ёки билвосита олиш ҳуқуқига эга эмас.
Ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган шахслар:
шахсий манфаатдор эмаслигини, шунингдек ўз оила аъзоларининг манфаатдор эмаслигини кафолатлаши керак, акс ҳолда шахсий манфаатдорлик ҳамда бошқа иштирокчиларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ўртасида зиддият юзага келади ёки келиши мумкин;
манфаатларнинг исталган потенциал, тахмин қилинаётган ёки мавжуд тўқнашуви ҳақидаги ахборотнинг ошкор этилишини кафолатлаши керак.
Мавжуд ёки тахмин қилинаётган манфаатлар тўқнашуви тўғрисида хабар топган, ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган шахслар бу ҳақда бевосита раҳбарга хабар қилиб, бир вақтнинг ўзида ваколатли органни хабардор этиши шарт. Манфаатлар тўқнашуви мавжудлиги тўғрисида маълумотлар олган раҳбар унинг олдини олиш ёки уни бартараф этиш бўйича ўз вақтида чоралар кўриши шарт.

40-модда. Давлат харидлари жараёнидаги чекловлар

Давлат харидлари жараёнида қуйидагиларга йўл қўйилмайди:
иштирокчиларни камситишга, бошқа иштирокчиларга зарар етказган ҳолда бир иштирокчига имтиёзлар ёки преференциялар беришга;
манфаатлар тўқнашувига;
давлат харидларини амалга оширишнинг рақобатга асосланмаган усулларини қонунга хилоф равишда танлашга, давлат харидлари субъектларига таъсир ўтказишга, давлат харидларида иштирокчиларнинг иштирок этиши тўғрисидаги ахборотни ошкор этишга, уларнинг сонини асоссиз равишда чеклашга ёки уларнинг малакасига қўйилган талабларни оширишга, рақобатга йўл қўймасликнинг, уни чеклашнинг ёки бартараф этишнинг бошқа шаклларига, бундан қонун ҳужжатларида белгиланган ҳоллар мустасно;
нархларни ёки иштирокчиларни саралаш натижаларини бузиб кўрсатиш мақсадида иштирокчиларнинг олдиндан тил бириктиришига;
ишончсиз ёки бузиб кўрсатилган ахборотни тақдим этиш ёки тарқатишга, шунингдек давлат харидлари тўғрисидаги ахборотдан фойдаланишни асоссиз равишда чеклашга;
давлат харидларини амалга оширишнинг рақобатга асосланган усулларини четлаб ўтиш мақсадида давлат харидлари ҳажмини қисмларга бўлиб ташлашга;
иштирокчиларнинг сунъий тарзда пасайтирилган нархлар бўйича таклифлар беришига, кейинчалик шартномани имзолашни ёки уни тегишли тарзда ижро этишни рад этишига;
давлат хариди таркибига технологик ва функционал жиҳатдан ўзаро бир-бири билан боғлиқ бўлмаган товарларни (ишларни, хизматларни) киритишга;
фирибгарлик, сохталаштириш ва коррупциянинг намоён бўлишига;
молиялаштириш манбалари ва ҳажмлари мавжудлиги тўғрисида тасдиқларга эга бўлмаган ёки ажратилган маблағлар ҳажмидан ортиқ миқдордаги давлат харидларини амалга оширишга.

41-модда. Давлат буюртмачилари билан тузилган шартномалар реестри

Махсус ахборот портали оператори махсус ахборот порталидан фойдаланиш воситасида давлат буюртмачилари томонидан тузилган шартномалар реестрини (бундан буён матнда шартномалар реестри деб юритилади) юритади.
Шартномалар реестрига қуйидаги ҳужжатлар ва ахборот киритилади:
давлат буюртмачисининг номи;
молиялаштириш манбаси;
ижрочини аниқлаш усули;
харид қилиш тартиб-таомилининг натижалари сарҳисоб қилинадиган сана ва шартнома тузиш асосларини тасдиқловчи ҳужжатнинг реквизитлари;
шартнома тузилган сана;
товар (иш, хизмат), шартнома баҳоси ва уни ижро этиш муддати, товар (иш, хизмат) бирлигининг нархи, у келиб чиққан мамлакатнинг номи ҳамда ижро этилган шартномага доир товарни ишлаб чиқарувчи тўғрисидаги ахборот;
ижрочи солиқ тўловчининг номи, фирма номи (агар мавжуд бўлса), жойлашган ери (юридик шахс учун — почта манзили), фамилияси, исми, отасининг исми (агар мавжуд бўлса), яшаш жойи (жисмоний шахс учун), идентификация рақами ёки чет эллик шахс учун тегишли чет давлатнинг қонун ҳужжатларига мувофиқ ижрочи солиқ тўловчининг ўхшаш идентификация рақами, бундан тарихий, бадиий ёки бошқа маданий аҳамиятга эга бўлган ва давлатнинг музей, ахборот-кутубхона, архив фондларини, кино фондларини, фотосуратлар фондларини ва шунга ўхшаш фондларни тўлдириш учун мўлжалланган маданий қимматликларни, шу жумладан музей ашёларини ва музей коллекцияларини, шунингдек ноёб ва қимматбаҳо нашрларни, қўлёзмаларни, архив ҳужжатларини (шу жумладан уларнинг кўчирма нусхаларини) етказиб берадиган жисмоний шахс тўғрисидаги ахборот мустасно;
шартномани ўзгартириш тўғрисидаги ахборот, шартноманинг ўзгартирилган шартлари кўрсатилган ҳолда;
шартномани ижро этиш тўғрисидаги ахборот, шу жумладан шартнома учун ҳақ тўлаш, шартномада назарда тутилган мажбуриятларни тегишли тарзда бажармаганлик муносабати билан молиявий санкциялар (жарималар, пенялар) ҳисобланиши тўғрисидаги ахборот;
шартномани бекор қилиш тўғрисидаги ахборот, бекор қилиш сабаблари ва асослари кўрсатилган ҳолда.
Шартномалар реестридаги ахборот тўлов ундирилмаган ҳолда танишиб чиқиш учун очиқ бўлиши керак.
Шартномалар реестрини юритиш тартиби ваколатли орган томонидан белгиланади.
Қайси шартномалар тўғрисидаги ахборот шартномалар реестрига киритилмаган бўлса, ўша шартномалар учун ҳақ тўланмайди.

42-модда. Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестри

Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестри ваколатли орган томонидан шакллантириладиган рўйхатдан иборат бўлиб, унга қуйидаги маълумотлар киритилади:
харид қилиш тартиб-таомиллари якунлари бўйича белгиланган шартларда давлат буюртмачиси билан шартнома тузишни ва давлат харидларини амалга оширишни рад этган ёки бошқача усулда бўйин товлаган харид қилиш тартиб-таомиллари ғолиблари тўғрисидаги;
мажбуриятларни бажармаганликда ёхуд тегишли тарзда бажармаганликда белгиланган тартибда айбдор деб топилган ижрочилар ҳақидаги, бундан мажбуриятлар бартараф этиб бўлмайдиган кучлар оқибатида бажарилмаган ёки тегишли тарзда бажарилмаган ҳоллар мустасно;
суднинг қарорига кўра фирибгарлик, сохталаштириш ва коррупция билан боғлиқ жиноятларни содир этганликда айбдор деб топилган ижрочилар тўғрисидаги.
Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестрига киритилган ижрочи уч йил давомида давлат харидларида иштирок эта олмайди, бу муддат тамом бўлгач ижрочи Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестридан чиқариб юборилган ҳисобланади.
Ижрочилар Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестрига киритиш тўғрисидаги қарор устидан суд тартибида шикоят қилишга ҳақли.

5-боб. Электрон дўкон

43-модда. Электрон дўкон тушунчаси

Электрон дўкон махсус талаблар татбиқ этилмайдиган истеъмол товарларининг ва бошқа товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат харидларини амалга ошириш учун мўлжалланган махсус ахборот порталидаги махсус майдончадир.
Электрон дўконда қуйидаги давлат харидлари амалга оширилиши мумкин:
бир шартнома бўйича энг кам иш ҳақининг икки юз эллик бараваридан (бюджет буюртмачилари учун энг кам иш ҳақининг йигирма беш бараваридан) ошмайдиган, бироқ бир йилда бир давлат буюртмачиси учун энг кам иш ҳақининг икки минг беш юз баравари миқдордаги суммадан кўп бўлмаган товарлар;
бир давлат буюртмачиси учун энг кам иш ҳақининг йигирма беш бараваридан ошмайдиган миқдордаги ишлар, хизматлар.

44-модда. Электрон дўконнинг ишлаш ва ундан фойдаланиш тартиби

Электрон дўкон иштирокчиларнинг таклифларидан шакллантирилади. Иштирокчининг электрон дўконга қўйилган таклифи давлат буюртмачиларига юборилган оммавий офертадир.
Иштирокчи электрон дўконга жойлаштирилган ўз таклифида қуйидагиларни кўрсатади:
таклиф этилаётган товарнинг номи;
сотиш нархи;
товарнинг энг кўп ва энг кам тўпи;
товарнинг русуми ва техник параметрлари (техник паспорт ёки бошқа ҳужжат асосида);
товарнинг фотосурати;
товар етказиб бериладиган (иш бажариладиган, хизмат кўрсатиладиган) ҳудуд;
товарни ишлаб чиқарувчи ва товар келиб чиққан мамлакат тўғрисидаги ахборот;
кафолат шартлари ва муддати тўғрисидаги ахборот;
товар ишлаб чиқарилган йил;
товарнинг яроқлилик муддати;
ишни бажариш, хизматни кўрсатиш муддати;
зарур бўлганда, лицензия, рухсат этиш хусусиятига эга бошқа ҳужжат ёки сертификат мавжудлиги тўғрисидаги ахборот.
Давлат буюртмачиси электрон дўконда иштирокчиларнинг оферталарини ўрганиш йўли билан ўзи учун зарур бўлган товарни (ишни, хизматни) танлайди ва товар (иш, хизмат) танлангач, нархлар сўрови механизмидан фойдаланади.
Махсус ахборот портали автоматик режимда, нархлар сўрови механизмини амалга оширган ҳолда электрон дўконда ўхшаш товарларни (ишларни, хизматларни) таклиф этаётган барча иштирокчиларга харид қилиш тартиб-таомилида иштирок этиш тўғрисида таклифлар юборилишини таъминлайди.
Иштирокчилар нархлар сўровида иштирок этиш тўғрисидаги таклиф махсус ахборот портали томонидан юборилган пайтдан эътиборан қирқ саккиз соат ичида ўз таклифларини беришга ҳақли.
Иштирокчиларнинг манзилига юборилаётган нархлар сўровида иштирок этиш тўғрисидаги таклиф давлат буюртмачиси томонидан танланган иштирокчининг офертасига ҳаволани ўз ичига олади.
Харид қилиш тартиб-таомилида иштирок этиш таклифини олган иштирокчи давлат буюртмачиси томонидан танланган оферта нархидан пастроқ нарх бўйича таклиф киритишга ҳақли.
Иштирокчилар томонидан берилган нарх бўйича таклифларни таққослаш махсус ахборот портали томонидан автоматик режимда амалга оширилади.
Махсус ахборот портали давлат буюртмачиси ва энг паст нархни таклиф қилган ижрочи ўртасида тузилган битимни рўйхатдан ўтказади.
Иштирокчилар тўғрисидаги маълумотлардан давлат буюртмачиси ёки иштирокчилар якунлар сарҳисоб қилингунига қадар фойдалана олмайди. Ижрочининг номи ғолиб аниқланган пайтда махсус ахборот порталида акс эттирилади.

(Давоми 4, 5-бетларда).

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Давлат харидлари тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1, 2, 3-бетларда).

Махсус ахборот портали шартномани давлат буюртмачиси томонидан танланган иштирокчининг офертасида баён этилган шартларга мувофиқ ҳамда иштирокчилар томонидан таклиф этилган энг паст нархда шакллантиради.

Агар махсус ахборот порталида рўйхатдан ўтказилган иштирокчиларнинг ҳеч бири дастлабки таклифдан пастроқ нархни таклиф қилмаса, махсус ахборот портали давлат буюртмачиси ва ижрочи ўртасидаги битимни рўйхатдан ўтказади.

Агар харид қилиш тартиб-таомили якунига кўра электрон дўконда товар (иш, хизмат) мавжуд эмаслиги сабабли шартнома тузилмаган бўлса, давлат буюртмачиси мустақил равишда танланган етказиб берувчи билан шартнома тузиш орқали тўғридан-тўғри харидни амалга оширишга ҳақли. Бунда ушбу Қонуннинг 43-моддасида белгиланган давлат харидларининг суммаларга оид мезонлари амал қилади. Тўғридан-тўғри харид натижасида тузилган шартнома у тузилган санадан эътиборан уч кундан кечиктирмай махсус ахборот порталига жойлаштирилиши лозим. Тўғридан-тўғри харид учун жавобгарлик давлат буюртмачисининг зиммасида бўлади.

6-боб. Бошланғич нархни пасайтириш учун ўтказиладиган аукцион

45-модда. Бошланғич нархни пасайтириш учун ўтказиладиган аукцион тушунчаси

Бошланғич нархни пасайтириш учун ўтказиладиган аукцион (бундан буён матнда аукцион деб юритилади) давлат харидларининг рақобатли усули бўлиб, уни ташкил этишда нарх иштирокчини танлашнинг ягона мезони бўлади ва бунда мазкур норма товарларни белгиланган сифат стандартларига мувофиқ ҳолда етказиб бериш талабини бекор қилмайди.

Товарни эълонда баён этилган шартлар асосида энг паст нарх бўйича етказиб беришни таклиф қилган иштирокчи аукционнинг ғолиби бўлади.

46-модда. Аукционни ўтказиш мезонлари

Аукцион воситасидаги давлат хариди қуйидаги шартлар бир вақтнинг ўзида бажарилган тақдирда амалга оширилади:

товарнинг стандарт хусусиятларга эга бўлиши;

товарнинг техник, эксплуатация қилиниш хусусиятларини ва бошқа хусусиятларини баҳолаш ҳамда таққослаш заруратининг мавжуд эмаслиги;

хизматларнинг, ишларнинг давлат хариди объекти бўлмаслиги;

товарнинг қиймати бир шартнома бўйича энг кам иш ҳақининг беш минг бараваридан кам бўлиши. Бюджет буюртмачилари учун аукциондаги давлат харидлари бир шартнома бўйича энг кам иш ҳақининг икки минг беш юз бараваридан ортиқ бўлмаслиги керак.

47-модда. Аукцион ўтказилиши тўғрисидаги эълон

Аукцион фақат электрон шаклда ўтказилади.

Аукционда иштирок этиш учун давлат буюртмачиси махсус ахборот порталига эълон жойлаштиради.

Аукцион ўтказилиши тўғрисидаги эълон аукцион амалга оширилишидан камида ўн кун аввал жойлаштирилиши керак.

Аукцион ўтказилиши тўғрисидаги эълонда қуйидаги маълумотлар бўлиши керак:

давлат буюртмачисининг номи ва манзили;

аукционнинг биринчи ва охирги куни (аукцион ўтказиладиган давр);

аукцион предметининг бошланғич нархи;

аукцион предметининг хусусиятлари (аукцион предметининг таснифи);

аукцион предметини лотлар бўйича бўлиб чиқиш ва ҳар бир лотнинг ҳажми;

товарларни етказиб бериш муддатлари ва шартлари;

товарлар етказиб бериладиган жой (манзил);

лицензия ёки рухсат этиш хусусиятига эга ҳужжатнинг мавжудлиги ҳақида талаб (зарур бўлганда);

товарнинг ўзига хос хусусий параметрларини ифодаловчи алоҳида шартлар.

Аукцион ўтказилиши тўғрисидаги эълоннинг ва давлат буюртмачиси буюртманомасининг матнига аукцион предметига тааллуқли бўлмаган ва иштирокчилар ўртасида рақобатни чеклайдиган талабларни киритиш тақиқланади.

Махсус ахборот порталига жойлаштирилган аукцион ўтказилиши тўғрисидаги эълон автоматик равишда буюртмачининг буюртманомаси этиб ўзгартирилади.

48-модда. Аукционни ўтказиш тартиби

Аукцион махсус ахборот порталида бошланғич нархни қадам-бақадам пасайтириш йўли билан ўтказилади.

Аукционни ўтказиш, киритилган таъминот суммасига мувофиқ ҳар бир лот бўйича аукциондан фойдаланиш, аукцион ғолибларини аниқлаш, битимни рўйхатдан ўтказиш ва шартномани шакллантириш махсус ахборот портали томонидан автоматик режимда амалга оширилади.

Аукционни ўтказиш чоғида иштирокчилар аукцион ўтказилиши тўғрисидаги эълон чоп этилган кундан эътиборан ва у тамом бўладиган пайтга қадар бутун муддат ичида нарх бўйича таклифларни чекланмаган миқдорда беришга ҳақли.

Иштирокчиларнинг номи ва улар билан боғланишга доир маълумотлар аукцион ғолиби аниқланмагунига қадар махсус ахборот порталида акс эттирилмайди.

Аукцион чоғида махсус ахборот портали иштирокчилар томонидан берилган таклифлар орасидан энг паст нарх кўрсатилган таклифни автоматик равишда танлаб олади, бу нарх махсус ахборот порталида акс эттирилади ва аукционнинг барча иштирокчилари — давлат буюртмачилари ва ижрочилар учун очиқ бўлади.

Аукцион тугайдиган вақт келганда махсус ахборот портали аукцион ўтказилган вақт давомида берилган таклифлар орасида энг паст нархни таклиф қилган таклифни автоматик равишда аниқлаб олади. Энг паст нарх кўрсатилган таклифни берган иштирокчи аукцион ғолиби сифатида махсус ахборот портали томонидан саралаб олинади. Ижрочининг номи махсус ахборот порталида акс эттирилиб, ушбу тизим тузилган битимни автоматик равишда қайд этади ва давлат буюртмачисининг буюртманомасида баён этилган шартларга мувофиқ шартномани шакллантиради.

Агар аукционда бир нафар иштирокчи иштирок этган бўлса ёки ҳеч ким иштирок этмаган бўлса, аукцион ўтказилмаган деб ҳисобланади ва ғолиб аниқланмайди, давлат буюртмачиси аукционни беш кунга узайтиради. Аукционни узайтириш аввалги аукцион тамом бўлган пайтдан эътиборан уч кун ичида давлат буюртмачиси томонидан амалга оширилади. Бундай ҳолда, агар харид қилиш тартиб-таомили якунларига кўра аукцион ўтказилмаган деб топилган бўлса, давлат буюртмачиси аукционни узайтирмай, ушбу Қонуннинг 52 — 57-моддаларида назарда тутилган тартиб-таомил бўйича танловни қуйидаги хусусиятларни инобатга олган ҳолда ўтказишга ҳақли:

ушбу Қонуннинг 46-моддасида белгиланган давлат харидларининг суммаларига оид мезонлар амал қилади;

танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълон иштирокчиларнинг таклифлари қабул қилинадиган муддатнинг тамом бўлиш санасидан камида ўн кун олдин давлат буюртмачиси томонидан махсус ахборот порталига жойлаштирилади;

давлат харидини амалга ошириш учун камида беш кишидан иборат таркибда харид комиссияси тузилади.

7-боб. Танлов

49-модда. Танлов тушунчаси

Танлов деганда шартномани бажариш бўйича энг яхши шартларни таклиф қилган иштирокчи ғолиб деб топиладиган харид қилиш тартиб-таомилини амалга оширишнинг тури тушунилади.

Давлат хариди тўғрисидаги ахборот давлат буюртмачиси томонидан махсус ахборот порталига танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълонни ва танлов ҳужжатларини жойлаштириш орқали шахсларнинг чекланмаган доирасига маълум қилинади.

50-модда. Танлов ўтказиш мезонлари

Танлов воситасидаги давлат хариди қуйидаги шартлар бир вақтнинг ўзида бажарилган тақдирда амалга оширилади:

товарнинг (ишнинг, хизматнинг) батафсил ва аниқ таърифини таърифлаш имконияти мавжуд;

ғолибни аниқлаш мезонлари товар (иш, хизмат) давлат харидининг нафақат пул ифодасига, балки миқдорий ва сифат баҳосига ҳам эга бўлади;

товар қиймати бир шартнома бўйича энг кам иш ҳақининг беш минг бараваридан йигирма беш минг бараваригача бўлган миқдорни ташкил этади;

хизматларнинг, ишларнинг қиймати бир шартнома бўйича энг кам иш ҳақининг йигирма беш минг бараваридан йигирма беш минг бараваригача бўлган миқдорни ташкил этади.

Бюджет буюртмачилари учун танловдаги давлат харидлари:

товарнинг қиймати бир шартнома бўйича энг кам иш ҳақининг икки минг беш юз бараваридан олти минг бараваригача бўлган миқдорни ташкил этиши керак;

ишларнинг, хизматларнинг қиймати энг кам иш ҳақининг йигирма беш минг бараваридан олти минг бараваригача бўлган миқдорни ташкил этиши керак.

Агар инвестиция лойиҳалари доирасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишлари билан давлат буюртмачиларига тендерни ўтказмасдан товарларни (ишларни, хизматларни) етказиб берувчини бевосита танлаш тўғрисида ҳуқуқ берилган тақдирда, харид қилиш тартиб-таомили давлат харидининг суммасидан қатъи назар танлов ўтказиш орқали амалга оширилади.

51-модда. Танлов ўтказишда харид комиссияси

Давлат харидини танлов ўтказиш орқали амалга ошириш учун камида беш нафар аъзодан иборат таркибда харид комиссияси тузилади.

Шартномани бажариш бўйича энг яхши шартлар танлов иштирокчиларининг таклифларини баҳолаш бўйича эълон қилинган мезонлар асосида харид комиссияси томонидан аниқланади.

52-модда. Танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълон

Танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълон танлов иштирокчиларидан таклифларни қабул қилиш муддати тугашидан камида ўттиз кун аввал давлат буюртмачиси томонидан махсус ахборот порталига жойлаштирилади.

Танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълонда қуйидаги ахборот бўлиши керак:

товарнинг (ишнинг, хизматнинг) батафсил тавсифи ва нархи;

танлов ўтказиладиган жой манзили;

танлов иштирокчиларига қўйиладиган талаблар;

давлат буюртмачисининг иштирокчилар билан алоқада бўлиш учун боғловчи шахслар сифатида белгиланган бир ёки бир нечта мансабдор шахсининг ёки бошқа ходимларининг номи, лавозими ва манзили;

танлов ҳужжатлари қоидаларини изоҳлаш учун сўров бериш шакли;

таклифларни бериш муддати тугайдиган сана ва вақт;

танлов таклифларини расмийлаштиришга доир талаблар.

Танлов ўтказиш тўғрисидаги эълонда қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа ахборот ҳам бўлиши мумкин.

53-модда. Танлов ҳужжатлари

Танлов ҳужжатлари давлат буюртмачиси томонидан махсус ахборот порталига танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълон билан бир вақтда жойлаштирилади.

Танлов ҳужжатларида қуйидагилар бўлиши керак:

танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълонда кўрсатилган ахборот;

шартнома баҳосини ва ижрочилар билан ҳисоб-китобларни шакллантириш учун фойдаланиладиган валюта ҳамда тўлов тартиби ҳақидаги ахборот;

танловда иштирок этиш учун таклиф қайси тилда тайёрланиши кераклиги бўйича талаб;

танлов иштирокчиларига танлов ҳужжатлари қоидаларига доир тушунтиришларни тақдим этиш тартиби, тақдим этиш муддати бошланадиган ва тугайдиган сана;

агар товарнинг (ишнинг, хизматнинг) муқобил вариантларига йўл қўйилса, лотни алмаштириш бўйича муқобил таклифларни баҳолаш тартибининг тавсифи;

техник топшириқ;

ушбу Қонунга мувофиқ иштирокчиларнинг таклифларини баҳолаш мезонлари ва кўриб чиқиш тартиби.

Танлов ҳужжатларида давлат буюртмачиси ҳар бир товар (иш, хизмат) харид қилиш тартиб-таомилининг алоҳида бирлиги сифатида кўриб чиқилишини эълон қилиши мумкин. Бундай ҳолда давлат буюртмачиси харид қилиш тартиб-таомилининг турли объектлари товарларни (ишларни, хизматларни) етказиб бериш учун танловнинг бир нечта иштирокчиси билан шартномалар тузиши мумкин, бунда ҳар бир объект учун фақат битта ғолиб аниқланиши мумкин. Ҳар бир товар (иш, хизмат) учун ғолиб харид қилиш тартиб-таомили шартларига кўра алоҳида-алоҳида аниқланади.

Танлов ҳужжатларига уларнинг ажралмас қисми бўлган шартнома лойиҳаси илова қилинади.

Давлат буюртмачиси танлов ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш тўғрисида танловда иштирок этиш учун таклифлар бериш муддати тугайдиган санадан камида уч кун олдин қарор қабул қилишга ҳақли. Товарни (ишни, хизматни) ўзгартиришга йўл қўйилмайди. Бунда ушбу танловда таклифлар бериш муддати тугайдиган санадан камида ўн кунга узайтирилиши керак. Шу билан бир вақтда, агар эълонда кўрсатилган ахборот ўзгартирилган бўлса, танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълонга ўзгартишлар киритилади.

Танлов иштирокчиси танлов ўтказиш учун эълонда белгиланган шаклда давлат буюртмачисига танлов ҳужжатлари қоидаларига доир тушунтиришлар бериш тўғрисида сўров юборишга ҳақли. Сўров келиб тушган санадан эътиборан икки иш куни ичида давлат буюртмачиси, агар мазкур сўров давлат буюртмачисига танловда таклифлар бериш муддати тугайдиган санадан камида икки кун олдин келиб тушган бўлса, танлов ҳужжатлари қоидаларига доир тушунтиришларни белгиланган шаклда юбориши шарт. Танлов ҳужжатларининг қоидаларига доир тушунтиришлар уларнинг мазмун-моҳиятини ўзгартирмаслиги керак.

Танлов ҳужжатларида давлат буюртмачиси танлов иштирокчиларининг таклифларида харид қилиш тартиб-таомилининг барча объектлари бўйича таклиф бўлиши кераклигини назарда тутиши мумкин. Бундай ҳолда фақат битта ижрочи танлов ғолиби бўлиши мумкин, агар таклифда танловнинг барча товарлари (ишлари, хизматлари) бўйича ахборот бўлмаса, таклиф тегишли эмас деб топилади.

Товарнинг (ишнинг, хизматнинг) қиймати энг кам иш ҳақининг беш минг бараваридан ошган ҳолларда танлов ҳужжатлари бўйича техник топшириқ Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги қошидаги Лойиҳалар ва импорт контрактларини комплекс экспертиза қилиш маркази билан келишиб олиниши лозим.

54-модда. Танлов иштирокчиларининг таклифларини бериш тартиби

Махсус ахборот порталида эълон қилинган танлов иштирокчиларининг таклифлари эълонда белгиланган тартибда танлов ўтказиш тўғрисидаги эълонда кўрсатилган манзил бўйича муҳрланган конвертларда тақдим этилади.

Таклифда давлат хариди объекти бўлган товарнинг эскизи, расми, чизмаси, фотосурати ва бошқа тасвири, нусхаси, намунаси бўлиши мумкин.

Танлов иштирокчиси тақдим этилаётган ахборот ва ҳужжатларнинг ҳақиқийлиги ва тўғрилиги учун жавобгар бўлади.

Танлов иштирокчиси фақат битта таклиф беришга ҳақли.

Танловга таклифларни қабул қилиш махсус ахборот порталида чоп этилган эълонда кўрсатилган муддат келиши билан тугатилади.

Агар таклифлар бериш муддати тугаган пайтда харид комиссияси томонидан танлов иштирокчиларидан танлов ҳужжатларида кўрсатилган талабларга мос келадиган камида иккита таклиф олинган бўлса, танлов ўтказилган деб топилади.

Танловда битта иштирокчи иштирок этган ёки биронта иштирокчи иштирок этмаган тақдирда танлов ўтказилмаган деб топилади. Бундай ҳолатда давлат буюртмачиси харид қилиш тартиб-таомилини айни ўша шартларда ҳамда товарга (ишга, хизматга) доир айни ўша мезонларга ва талабларга мувофиқ такроран амалга ошириши шарт. Товарга (ишга, хизматга) нисбатан баҳолаш шартлари, мезонлари ва талабларни ўзгартириш зарурати пайдо бўлганда харид комиссияси асосларни келтирган ҳолда тегишли қарорни қабул қилади.

Танлов иштирокчиси бундай таклифларни бериш муддати тугагунига қадар берилган таклифни қайтариб олишга ёки унга ўзгартишлар киритишга ҳақли.

55-модда. Танлов иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқиш ва баҳолаш

Танлов иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқиш ва баҳолаш муддати таклифлар бериш тугаган пайтдан эътиборан ўн кундан кўп бўлиши мумкин эмас.

Агар таклиф ушбу Қонуннинг ва танлов ҳужжатларининг талабларига мувофиқ бўлса, у тегишли тарзда расмийлаштирилган деб топилади.

Агар таклифни киритган танлов иштирокчиси ушбу Қонунда белгиланган талабларга мос келмаса ёхуд танлов иштирокчисининг таклифи танлов ҳужжатлари талабларига мос келмаса, харид комиссияси таклифни рад этади.

Танлов иштирокчиси томонидан тақдим этилган ҳужжатлардаги ахборот ишончсиз эканлиги аниқланган тақдирда, харид комиссияси бундай иштирокчини харид қилиш тартиб-таомилининг исталган босқичида танловда иштирок этишдан четлатишга ҳақли.

Танлов ғолибини танлов ҳужжатларида кўрсатилган мезонлар асосида аниқлаш учун харид комиссияси рад этилмаган таклифларни баҳолашни амалга оширади.

Эълонда танловни ўтказиш вақти сифатида кўрсатилган вақтда харид комиссияси танлов иштирокчилари томонидан берилган таклифлар солинган конвертларни таклифларни баҳолаш учун очади. Танлов иштирокчисининг ваколатли вакили конвертларни очиш тартиб-таомили чоғида ҳозир бўлишга ҳақли.

Танлов ҳужжатларида ва таклифда кўрсатилган мезонлар асосида шартномани бажаришнинг энг яхши шартларини таклиф қилган танлов иштирокчиси ғолиб деб топилади.

Агар танлов ҳужжатларида танловнинг ҳар бир товари (иши, хизмати) харид қилиш тартиб-таомилининг алоҳида бирлиги сифатида кўриб чиқилиши назарда тутилган бўлса, харид комиссияси ғолибни танловнинг ҳар бир предмети бўйича аниқлайди.

Таклифларни кўриб чиқиш ҳамда баҳолаш натижалари таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомасида қайд этилади.

Таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомасида қуйидаги ахборот бўлиши керак:

танлов таклифлари кўриб чиқиладиган ҳамда баҳоланадиган сана ва вақт тўғрисидаги;

ҳозир бўлган харид комиссияси аъзоларининг ва танлов иштирокчилари ваколатли вакилларининг таркиби ҳақидаги;

таклифлари кўриб чиқилган танлов иштирокчилари тўғрисидаги;

таклифлари уларни рад этишнинг аниқ сабаблари кўрсатилган ҳолда рад этилган танлов иштирокчилари ҳақидаги;

танлов ғолиби тўғрисида қабул қилинган қарор ҳақидаги;

танлов ғолибининг номи (юридик шахслар учун), фамилияси, исми, отасининг исми (жисмоний шахслар учун), турган жойи (почта манзили).

Таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомаси харид комиссиясининг барча аъзолари томонидан имзоланади ҳамда ундан олинган кўчирма у имзоланган кундан эътиборан уч иш куни ичида махсус ахборот порталида эълон қилинади.

Танловнинг исталган иштирокчиси таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомаси эълон қилинганидан сўнг давлат буюртмачисига танлов натижаларига доир тушунтиришларни тақдим этиш тўғрисида сўров юборишга ҳақли. Давлат буюртмачиси бундай сўров келиб тушган санадан эътиборан уч иш куни ичида танлов иштирокчисига тегишли тушунтиришларни тақдим этиши шарт.

Давлат буюртмачиси берилган таклифларни қабул қилиш тугайдиган пайтга қадар уларни муҳокама қилишга ҳақли эмас.

56-модда. Тендер ўрнида танлов ўтказиш хусусиятлари

Ушбу Қонун 50-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган ҳолларда танлов қуйидаги хусусиятлар ҳисобга олинган ҳолда ўтказилади:

танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълон иштирокчилардан таклифлар қабул қилинадиган муддат тугайдиган санадан камида ўн кун олдин давлат буюртмачиси томонидан махсус ахборот порталига жойлаштирилади;

давлат харидини амалга ошириш учун ушбу Қонуннинг 60-моддасида назарда тутилган тартибда харид комиссияси тузилади.

57-модда. Танлов натижалари бўйича шартнома тузиш

Танлов натижалари бўйича шартнома танлов ҳужжатларида ва ўзи билан шартнома тузилаётган танлов иштирокчиси томонидан берилган таклифда кўрсатилган шартлар асосида тузилади.

8-боб. Тендер

58-модда. Тендер тушунчаси

Тендер деганда давлат харидини икки босқичда амалга оширишнинг рақобатли тартиб-таомили орқали ижрочини аниқлаш усули тушунилади. Бунда шартномани бажариш бўйича энг яхши шартларни таклиф қилган тендер иштирокчиси ушбу тартиб-таомил натижалари бўйича ғолиб деб топилади.

Давлат хариди ҳақидаги ахборотни давлат буюртмачиси тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълонни ва тендер ҳужжатларини махсус ахборот порталига жойлаштириш орқали шахсларнинг чекланмаган доирасига маълум қилади.

Шартномани бажаришнинг энг яхши шартлари тендер иштирокчиларининг таклифларини баҳолаш бўйича эълон қилинган мезонлар асосида харид комиссияси томонидан аниқланади.

59-модда. Тендер ўтказиш мезонлари

Тендер воситасидаги давлат хариди қуйидаги шартлар бир вақтнинг ўзида бажарилган тақдирда амалга оширилади:

ғолибни аниқлаш мезонлари товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) нафақат пул билан баҳоланишини, балки миқдорий ва сифат жиҳатидан баҳоланишини ҳам ўз ичига олади;

товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) қиймати бир шартнома бўйича энг кам иш ҳақининг йигирма беш минг бараваридан ортиқ миқдорни ташкил этади.

Бюджет буюртмачилари учун тендердаги давлат харидлари бир шартнома бўйича энг кам иш ҳақининг олти минг бараваридан ортиқ суммани ташкил этиши керак.

60-модда. Тендерни ўтказишда харид комиссияси

Шартномани бажаришнинг энг яхши шартлари тендер иштирокчиларининг таклифларини баҳолаш бўйича эълон қилинган мезонлар асосида харид комиссияси томонидан аниқланади.

Давлат харидини тендер ўтказиш орқали амалга ошириш учун камида етти нафар аъзодан иборат таркибда харид комиссияси тузилади, комиссия таркибига Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитасининг ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги «Ўзинжиниринг» республика лойиҳалаштириш институтининг вакиллари киритилиши шарт.

61-модда. Тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълон

Тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълон тендер иштирокчиларидан таклифларни қабул қилиш муддати тугайдиган санадан камида ўттиз кун олдин ва кўпи билан қирқ беш кун олдин махсус ахборот порталига давлат буюртмачиси томонидан жойлаштирилади.

Тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълонда қуйидаги ахборот бўлиши керак:

товарнинг (ишнинг, хизматнинг) батафсил тавсифи ва нархи;

тендер ўтказиладиган жой манзили;

тендер иштирокчиларига қўйиладиган талаблар;

давлат буюртмачисининг иштирокчилар билан алоқада бўлиш учун боғловчи шахслар сифатида белгиланган бир ёки бир нечта мансабдор шахсининг ёки бошқа ходимларининг номи, лавозими ва манзили;

тендер ҳужжатлари қоидаларини тушунтириш учун сўров бериш шакли;

таклифлар бериш муддати тугайдиган сана ва вақт;

тендер таклифларини расмийлаштиришга доир талаблар.

Тендер ўтказиш тўғрисидаги эълонда қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа ахборот ҳам бўлиши мумкин.

62-модда. Тендер ҳужжатлари

Тендер ҳужжатлари махсус ахборот порталига тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълон билан бир вақтда давлат буюртмачиси томонидан жойлаштирилади.

Тендер ҳужжатларида қуйидагилар бўлиши керак:

тендер ўтказилиши тўғрисидаги эълонда кўрсатилган ахборот;

шартнома баҳосини ва ижрочилар билан ҳисоб-китобларни шакллантириш учун фойдаланиладиган валюта ҳамда тўлов тартиби ҳақидаги ахборот;

тендерда иштирок этиш учун таклиф қайси тилда тақдим этилиши кераклиги бўйича талаб;

тендер иштирокчиси таклифининг техник ва нархга оид қисми, уларни баҳолаш тартиби тўғрисидаги ахборот;

тендер иштирокчиларига тендер ҳужжатлари қоидаларига доир тушунтиришларни тақдим этиш тартиби, тақдим этиш муддати бошланадиган ва тугайдиган сана;

техник топшириқ;

ушбу Қонунга мувофиқ тендер иштирокчиларининг таклифларини баҳолаш мезонлари ва кўриб чиқиш тартиби.

Тендер ҳужжатларида давлат буюртмачиси ҳар бир товар (иш, хизмат) харид қилиш тартиб-таомилининг алоҳида бирлиги сифатида кўриб чиқилишини эълон қилиши мумкин. Бундай ҳолда давлат буюртмачиси турли товарларни (ишларни, хизматларни) етказиб бериш учун тендернинг бир нечта иштирокчиси билан шартномалар тузиши мумкин, бунда ҳар бир товар (иш, хизмат) учун фақат битта ғолиб аниқланиши мумкин. Ҳар бир товар (иш, хизмат) учун ғолиб харид қилиш тартиб-таомили шартларига кўра алоҳида-алоҳида аниқланади.

Тендер ҳужжатларига унинг ажралмас қисми бўлган шартнома лойиҳаси илова қилинади.

Давлат буюртмачиси тендерда иштирок этиш учун таклифлар бериш муддати тугайдиган санадан камида уч кун олдин тендер ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли. Товарни (ишни, хизматни) ўзгартиришга йўл қўйилмайди. Бунда ушбу тендерда таклифлар бериш тугайдиган муддат тендер ҳужжатларига ўзгартишлар киритилган санадан эътиборан камида ўн кунга узайтирилиши керак. Шу билан бир вақтда, агар эълонда кўрсатилган ахборот ўзгартирилган бўлса, тендер ўтказиш тўғрисидаги эълонга ўзгартишлар киритилади.

Тендер иштирокчиси тендер ўтказиш учун эълонда белгиланган шаклда давлат буюртмачисига тендер ҳужжатлари қоидаларига доир тушунтиришлар бериш тўғрисида сўров юборишга ҳақли. Мазкур сўров келиб тушган санадан эътиборан икки иш куни ичида давлат буюртмачиси, агар мазкур сўров давлат буюртмачисига таклифлар бериш муддати тугайдиган санадан камида икки кун олдин келиб тушган бўлса, тендер ҳужжатлари қоидаларига доир тушунтиришларни белгиланган шаклда юбориши шарт. Тендер ҳужжатларининг қоидаларига доир тушунтиришлар уларнинг мазмун-моҳиятини ўзгартирмаслиги керак.

Тендер ҳужжатларида давлат буюртмачиси тендер иштирокчиларининг таклифларида харид қилиш тартиб-таомилларининг барча объектлари бўйича таклиф бўлиши кераклигини назарда тутиши мумкин. Бундай ҳолда фақат битта ижрочи тендер ғолиби бўлиши мумкин, агар таклифда тендернинг барча товарлари (ишлари, хизматлари) бўйича ахборот бўлмаса, таклиф тегишли эмас деб топилади.

Тендер ҳужжатларининг экспертизаси Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги қошидаги Лойиҳалар ва импорт контрактларини комплекс экспертиза қилиш маркази томонидан амалга оширилади.

63-модда. Тендер иштирокчиларининг таклифларини бериш тартиби

Махсус ахборот порталида эълон қилинган тендер иштирокчиларининг таклифлари эълонда белгиланган тартибда, тендер ўтказиш тўғрисидаги эълонда кўрсатилган манзил бўйича муҳрланган конвертларда тақдим этилади.

Таклифда давлат хариди объекти бўлган товарнинг эскизи, расми, чизмаси, фотосурати ва бошқа тасвири, нусхаси, намунаси бўлиши мумкин.

(Давоми 5-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Давлат харидлари тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1, 2, 3, 4-бетларда).

Тендер иштирокчиси тақдим этилаётган ахборот ва ҳужжатларнинг ҳақиқийлиги ва тўғрилиги учун жавобгар бўлади.

Тендер иштирокчиси фақат битта таклиф беришга ҳақли.

Тендерга таклифларни қабул қилиш махсус ахборот порталида чоп этилган эълонда кўрсатилган муддат келиши билан тугатилади.

Агар таклифлар бериш муддати тугаган вақтда харид комиссияси тендер иштирокчиларидан тендер ҳужжатларида кўрсатилган талабларга мос келадиган камида иккита таклиф олган бўлса, тендер ўтказилган деб топилади.

Тендерда битта иштирокчи иштирок этган ёки биронта иштирокчи иштирок этмаган тақдирда тендер ўтказилмаган деб топилади. Бундай ҳолатда давлат буюртмачиси харид қилиш тартиб-таомилини айни ўша шартларда ҳамда товарга (ишга, хизматга) доир айни ўша мезонларга ва талабларга мувофиқ такроран амалга ошириши шарт. Товарга (ишга, хизматга) нисбатан баҳолаш шартлари, мезонлари ва талабларни ўзгартириш зарурати пайдо бўлганда харид комиссияси асосларни келтирган ҳолда тегишли қарорни қабул қилади.

Тендер иштирокчиси бундай таклифларни бериш муддати тугагунига қадар берилган таклифни қайтариб олишга ёки унга ўзгартишлар киритишга ҳақли.

64-модда. Тендер иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқиш ва баҳолаш

Тендер иштирокчиларининг таклифларини кўриб чиқиш ва баҳолаш муддати таклифлар бериш тугаган пайтдан эътиборан олтмиш кундан кўп бўлиши мумкин эмас.

Агар таклиф ушбу Қонуннинг ва тендер ҳужжатларининг талабларига мувофиқ келса, у тегишли тарзда расмийлаштирилган деб топилади.

Агар таклифни киритган тендер иштирокчиси ушбу Қонунда белгиланган талабларга мос келмаса ёки тендер иштирокчисининг таклифи танлов ҳужжатлари талабларига мос келмаса, харид комиссияси таклифни рад этади.

Тендер иштирокчиси томонидан тақдим этилган ҳужжатлардаги ахборотнинг ишончсиз эканлиги аниқланган тақдирда, харид комиссияси бундай иштирокчини харид қилиш тартиб-таомилининг исталган босқичида тендерда иштирок этишдан четлатишга ҳақли.

Тендер ҳужжатларида кўрсатилган мезонлар асосида тендер ғолибини аниқлаш учун харид комиссияси рад этилмаган таклифларни баҳолашни амалга оширади.

Эълонда тендерни ўтказиш вақти сифатида кўрсатилган вақтда харид комиссияси тендер иштирокчилари томонидан берилган таклифлар солинган конвертларни таклифларни баҳолаш учун навбатма-навбат очади.

Биринчи босқичда тендер иштирокчиси таклифининг техник қисми баҳоланади. Харид комиссиясининг тендер таклифининг техник қисмини баҳолаш бўйича қарори баённома билан расмийлаштирилади, баённомада тендернинг биринчи босқичи ғолиблари аниқланади. Тендер иштирокчисининг ваколатли вакили таклифлар солинган конвертларни очиш тартиб-таомилида ҳозир бўлишга ҳақли.

Тендернинг биринчи босқичи ғолиблари тендернинг иккинчи босқичига қўйилади.

Тендернинг иккинчи босқичида таклифнинг нархга оид қисми очилади ва баҳоланади. Харид комиссиясининг тендер таклифининг нархга оид қисмини баҳолаш бўйича қарори баённома билан расмийлаштирилади, баённомада тендернинг иккинчи босқичи ғолиби аниқланади. Тендер иштирокчисининг ваколатли вакили таклифлар солинган конвертларни очиш тартиб-таомилида иштирок этишга ҳақли.

Агар таклифларни кўриб чиқиш натижалари бўйича харид комиссияси барча таклифларни рад этган бўлса ёки фақат битта таклиф тендер ҳужжатлари талабларига мувофиқ келса, тендер ўтказилмаган деб топилади.

Тендер ҳужжатларида ва таклифда кўрсатилган мезонлар асосида шартномани бажаришнинг энг яхши шартларини таклиф қилган тендер иштирокчиси ғолиб деб топилади.

Агар тендер ҳужжатларида тендернинг ҳар бир товари (иши, хизмати) харид қилиш тартиб-таомилининг алоҳида бирлиги сифатида кўриб чиқилиши назарда тутилган бўлса, харид комиссияси ғолибни тендернинг ҳар бир предмети бўйича аниқлайди.

Таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш натижалари таклифларни кўриб чиқиш ҳамда баҳолаш баённомасида қайд этилади.

Таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомасида қуйидаги ахборот бўлиши керак:

тендер таклифлари кўриб чиқиладиган ҳамда баҳоланадиган сана ва вақт тўғрисидаги;

ҳозир бўлган харид комиссияси аъзоларининг ва тендер иштирокчилари ваколатли вакилларининг таркиби ҳақидаги;

таклифлари кўриб чиқилган тендер иштирокчилари тўғрисидаги;

таклифлари уларни рад этишнинг аниқ сабаблари кўрсатилган ҳолда рад этилган тендер иштирокчилари ҳақидаги;

тендер ғолиби тўғрисида қабул қилинган қарор ҳақидаги;

тендер ғолибининг номи (юридик шахс учун), фамилияси, исми, отасининг исми (жисмоний шахс учун), турган жойи (почта манзили).

Таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомаси харид комиссиясининг барча аъзолари томонидан имзоланади ҳамда ундан олинган кўчирма у имзоланган кундан эътиборан уч иш куни ичида махсус ахборот порталида эълон қилинади.

Тендернинг исталган иштирокчиси таклифларни кўриб чиқиш ва баҳолаш баённомаси эълон қилинганидан сўнг давлат буюртмачисига тендер натижалари бўйича тушунтиришларни тақдим этиш тўғрисида сўров юборишга ҳақли. Давлат буюртмачиси бундай сўров келиб тушган санадан эътиборан уч иш куни ичида тендер иштирокчисига тегишли тушунтиришларни тақдим этиши шарт.

Давлат буюртмачиси берилган таклифларни қабул қилиш тугайдиган пайтга қадар уларни муҳокама қилишга ҳақли эмас.

65-модда. Тендер натижалари бўйича шартнома тузиш

Тендер натижалари бўйича шартнома тендер ҳужжатларида ва шартнома тузилаётган тендер иштирокчиси томонидан берилган таклифда кўрсатилган шартлар асосида тузилади.

9-боб. Ягона етказиб берувчи билан амалга ошириладиган давлат харидлари

66-модда. Ягона етказиб берувчи тушунчаси

Табиий монополия субъекти, Ўзбекистон Республикаси Президентининг алоҳида фармонларида, қарорларида ва фармойишларида ёки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорларида белгиланган субъектлар, шунингдек давлат томонидан харид қилинаётган, бозорда муқобиллари мавжуд бўлмаган ноёб товарларни (ишларни, хизматларни) етказиб берувчи ягона етказиб берувчидир.

67-модда. Ягона етказиб берувчи билан амалга ошириладиган давлат хариди

Ягона етказиб берувчидан товар (иш, хизмат) олиш зарур бўлган тақдирда, у ва давлат буюртмачиси ўртасида махсус ахборот порталида рўйхатга олиниши лозим бўлган тўғридан-тўғри шартнома тузилади.

Ягона етказиб берувчи билан давлат харидлари қуйидаги алоҳида ҳолларда амалга оширилади:

бозорда муқобиллари бўлмаган ва фақат ягона етказиб берувчидан харид қилиш мумкин бўлган техник жиҳатдан мураккаб товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) давлат хариди;

маданий қимматликларни олиш;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишлари ёки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари асосидаги давлат харидлари;

табиий монополия субъекти товарларининг (ишларининг, хизматларининг) давлат хариди;

ўз ваколатларига мувофиқ фақат давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ёки уларнинг тасарруфидаги давлат муассасалари ва ташкилотлари томонидан бажарилиши мумкин бўлган ишларга ёки кўрсатилиши мумкин бўлган хизматларга эҳтиёж пайдо бўлиши;

товарларнинг (ишларнинг, хизматларнинг) Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан белгиланадиган тарифлар бўйича давлат хариди.

Ваколатли орган томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси билан биргаликда ягона етказиб берувчи билан давлат харидларини амалга оширишнинг бошқа ҳоллари ҳам белгиланиши мумкин.

68-модда. Ягона етказиб берувчилар реестри

Ягона етказиб берувчилар реестри ваколатли орган билан келишилган ҳолда махсус ахборот портали оператори томонидан юритиладиган ахборот ресурсидир.

Ягона етказиб берувчилар реестри ягона етказиб берувчи билан давлат харидини амалга ошириш учун рухсат этилган товарлар (ишлар, хизматлар) рўйхатидан ва ягона етказиб берувчилар рўйхатидан иборат бўлади.

10-боб. Харид қилиш тартиб-таомилларини мониторинг ва назорат қилиш

69-модда. Давлат харидлари соҳасидаги мониторинг ва назорат

Давлат харидлари соҳасидаги мониторинг давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилишини, давлат харидларининг ушбу Қонунда белгиланган мақсадлари, принциплари ва чекловлари амалга оширилишини давлат харидларининг ўтказилиши ҳақидаги ахборотни тўплаш, умумлаштириш, тизимлаштириш ва баҳолаш воситасида доимий асосда амалга ошириладиган кузатиш тизимидан иборат бўлади.

Давлат харидлари соҳасидаги назорат мазкур соҳада қонун ҳужжатлари талаблари бузилишининг олдини олиш, уни аниқлаш ва унга чек қўйишга қаратилган чора-тадбирлар тизимидан иборат бўлади.

Қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда статистик ва бошқа ахборотни таққослаш ва таҳлил қилиш орқали амалга ошириладиган текширувлар давлат органларининг давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этиши устидан назорат қилишнинг асосий шаклидир.

Давлат харидлари соҳасидаги мониторинг ва назорат тегишли ваколатли давлат органлари томонидан амалга оширилади.

Давлат харидларини ташкил этиш ва амалга ошириш чоғида қонун ҳужжатларида назарда тутилмаган текширувлар ўтказилишига ва ҳисобот бериш шаклларини талаб қилишга йўл қўйилмайди.

70-модда. Харид қилиш тартиб-таомилларининг давлат назорати

Ушбу Қонуннинг ва давлат харидлари соҳасидаги бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг тўғри қўлланилиши устидан давлат назоратини қуйидагилар ўз ваколатлари доирасида амалга оширади:

Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси;

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси;

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги;

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги.

Ушбу Қонуннинг ва давлат харидлари соҳасидаги бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг тўғри қўлланилиши устидан давлат назоратини қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатли давлат органлари ҳам ўз ваколатлари доирасида амалга оширади.

71-модда. Харид қилиш тартиб-таомиллари устидан жамоатчилик назорати

Харид қилиш тартиб-таомиллари устидан жамоатчилик назорати, давлат харидларини ривожлантириш ва такомиллаштиришга кўмаклашиш, давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талаблари бузилишларининг олдини олиш ва уларни аниқлаш ҳамда давлат буюртмачиларини, ваколатли давлат органларини аниқланган қоидабузарликлар ҳақида хабардор қилиш мақсадида амалга оширилади.

Харид қилиш тартиб-таомиллари устидан жамоатчилик назорати очиқлик ва шаффофлик принципларини рўёбга чиқариш воситасида амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган нодавлат нотижорат ташкилотлари ва оммавий ахборот воситалари давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга оширишга ҳақли.

Жамоатчилик назоратини амалга оширувчи Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган нодавлат нотижорат ташкилотлари ва оммавий ахборот воситалари:

давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштиришга доир таклифлар тайёрлашга;

харид қилиш тартиб-таомилларини амалга ошириш ва шартномаларни бажаришнинг бориши тўғрисида ахборот тақдим этиш ҳақидаги сўровларни давлат буюртмачиларига юборишга;

харид қилиш тартиб-таомиллари юзасидан мустақил мониторингни ва давлат харидлари самарадорлигини баҳолашни, шу жумладан уларнинг ушбу Қонун талабларига мувофиқлигини баҳолашни амалга оширишга;

текширув тадбирларини ўтказиш ташаббуси билан давлат органларига мурожаат қилишга;

давлат буюртмачиси, ваколатли орган, харид комиссиялари ва уларнинг аъзолари ҳаракатларида (ҳаракатсизлигида) қоидабузарликлар аниқланган ҳолларда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга мурожаат қилишга;

қонун ҳужжатларига мувофиқ судга мурожаат қилишга ҳақли.

Жамоатчилик назоратини амалга оширувчи Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган нодавлат нотижорат ташкилотлари ва оммавий ахборот воситалари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

72-модда. Лойиҳага доир фаолият бўйича давлат харидларининг самарадорлиги ва натижадорлиги таҳлили

Лойиҳага доир фаолият бўйича амалга оширилган давлат харидлари самарадорлиги ва натижадорлиги таҳлили ваколатли орган томонидан ўтказилади.

Ўтказилган таҳлил натижалари билан давлат буюртмачисининг раҳбари ёки лойиҳани бошқариш бўйича давлат буюртмачиси томонидан тайинланган вакил имзо қўйган ҳолда танишиб чиқади.

Давлат харидлари самарадорлиги ва натижадорлиги юзасидан лойиҳадан кейинги мониторинг лойиҳа бўйича давлат хариди тугалланганидан кейин уч йил ичида ваколатли орган томонидан амалга оширилади.

11-боб. Шикоятларни кўриб чиқиш

73-модда. Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия

Махсус ахборот портали оператори томонидан шикоятларни адолатли, тезкор ва самарали кўриб чиқиш мақсадида доимий равишда фаолият кўрсатадиган Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия тузилиб, унинг таркиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан ваколатли орган билан келишган ҳолда тасдиқланади.

Ҳар бир иштирокчи, шунингдек назоратни амалга ошираётган шахслар давлат буюртмачисининг, ваколатли органнинг, харид комиссиясининг, унинг аъзоларининг, махсус ахборот порталли операторининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан, агар бундай ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) иштирокчининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини бузаётган бўлса, суд тартибида ёки ушбу бобда белгиланган тартибда Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссияга шикоят қилиш ҳуқуқига эга.

74-модда. Шикоятларни бериш ва кўриб чиқиш тартиби

Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия шикоятни қабул қилиб олганда шикоят келиб тушган кундан эътиборан уч иш куни ичида у ҳақда давлат буюртмачисини хабардор қилади ҳамда харид қилиш тартиб-таомилини ўн кунгача бўлган умумий муддатга тўхтатиб туради.

Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия шикоятни давлат буюртмачиси ва иштирокчининг иштирокида кўриб чиқади. Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия шикоят олинганидан кейин етти иш куни ичида қарор чиқариши ва ахборотни махсус ахборот порталига жойлаштириши керак.

Қабул қилинган қарорда ошкор этилиши иштирокчининг (ижрочининг) тижорат манфаати бузилишига олиб келадиган ёки инсофли рақобатга хавф соладиган ахборот бўлмаслиги керак, бундан Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия ушбу ахборотни эълон қилиш тўғрисида қарор чиқарган ҳоллар мустасно.

Иштирокчининг шикояти асосли деб топилган тақдирда, Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия қуйидаги чораларни кўради:

давлат буюртмачисининг қонунга хилоф ҳаракатларига, қарорларига ёки у томонидан қонунга хилоф тартиб-таомиллар бажарилишига доир тақиқ белгилайди;

давлат буюртмачисининг қонунга хилоф қарорларини, шу жумладан давлат харидлари тўғрисидаги ҳужжатлар шартларини бузадиган қарорларини қисман ёки тўлиқ бекор қилади;

харид қилиш тартиб-таомилларини тугатиш ҳақида қарор чиқаради;

ижрочини Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестрига киритади.

Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия шартнома тузилганидан кейин шартноманинг давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқлигини текшириш учун шикоятларни кўриб чиқиши мумкин. Бундай ҳолда Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссия унинг ижро этилишини етти иш кунигача бўлган муддатга тўхтатиб туради.

Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссиянинг қарорлари давлат харидларининг барча субъектлари томонидан ижро этилиши шарт.

Ижрочи Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни кўриб чиқиш бўйича комиссиянинг қарори устидан суд тартибида шикоят қилиши мумкин.

12-боб. Якунловчи қоидалар

75-модда. Низоларни ҳал этиш

Давлат харидлари соҳасида юзага келадиган низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

76-модда. Давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

77-модда. Ушбу Қонуннинг ижросини, етказилишини, моҳияти ва аҳамияти тушунтирилишини таъминлаш

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва бошқа манфаатдор ташкилотлар ушбу Қонуннинг ижросини, ижрочиларга етказилишини ҳамда моҳияти ва аҳамияти аҳоли ўртасида тушунтирилишини таъминласин.

78-модда. Қонун ҳужжатларини ушбу Қонунга мувофиқлаштириш

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин;

давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

79-модда. Ушбу Қонуннинг кучга кириши

Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2018 йил 9 апрель
№ ЎРҚ—472

Ўсимликлар ҳимоясида янгича ёндашув

Маълумки, "Қишлоқ хўжалик ўсимликларини зараркунандалар, касалликлар ва бегона ўтлардан ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг янги таҳрирдаги лойиҳаси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан жорий йилнинг бошида биринчи ўқишда қабул қилинган эди. Айни пайтда мазкур қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёрлаш ва маромига етказиш бўйича кенг кўламли ишлар олиб борилмоқда.

ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ — МУҲОКАМАДА

Айтиш мумкинки, бугунги давр қишлоқ хўжалиги экинлари етиштириш агротехнологиясини тизимли ривожлантиришни тақозо этаяпти. Соҳага доир амалдаги қонун ва қонуности ҳужжатлари эса бундан қарийб 20 йил аввал ишлаб чиқилган бўлиб, ўрганишларда унинг нормалари амалиётда тўлиқ ишламаётгани, ҳаволаки нормалар ва бўшлиқларнинг кўплиги аниқланди. Бу эса уни янги таҳрирда қабул қилиш зарурatini кўрсатмоқда.

Қонун лойиҳасида киритилаётган принципиал янгиликларга тўхталадиган бўлсак, ўндан ортиқ концептуал масалалар қамраб олинаяпти. Жумладан, таклиф этилаётган ҳужжатда фақатгина қишлоқ хўжалиги ўсимликларини ҳимоя қилиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишга оид чегаравий нормалар белгиланмоқда.

Бундан ташқари, махсус ваколатли органлар алоҳида берилаяпти. Айниқса, жисмоний ва юридик шахсларнинг қишлоқ хўжалиги ўсимликларини зараркунандалар, касалликлар ва бегона ўтлардан ҳимоя қилиш соҳасидаги ҳуқуқ ва мажбуриятларига оид бир қатор нормалар белгиланаётгани Президентимизнинг 2017 йил 9 октябрдаги "Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, қишлоқ хўжалиги экин майдонларидан самарали фойдаланиш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонида белгиланган вазифаларнинг қонуний жиҳатдан мустаҳкамланишида долзарб аҳамият касб этади.

Қонун лойиҳасининг яна бир муҳим жиҳатларидан бири, унда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари иштироки ифодаланаётганидир. Ҳақиқатан ҳам, бугунги кунда жамиятимиз тараққиётида уларнинг изчил фаолияти алоҳида ўрин тутмоқда. Шунга мувофиқ, мазкур ҳужжатда ушбу органларнинг соҳага алоқадор ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиши, кўмаклашиши ва тадбирларда бевосита қатнашишига оид нормалар киритилаётир. Шунингдек, унда қишлоқ хўжалиги ўсимликларини зараркунандалар, касалликлар ва бегона ўтлардан ҳимоя қилиш соҳасида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан жамоатчилик назорати амалга оширилишига оид норма кўзда тутилаётгани эътиборга молик.

Маълумки, амалдаги қонунда жисмоний ва юридик шахсларнинг мажбуриятлари белгиланган эди. Янги таҳрирда эса уларнинг ҳуқуқлари алоҳида киритилмоқда. Бу эса мамлакатимизда қонун устуворлигини таъминлаш баробарида, фуқаролар манфаатларининг ҳуқуқий кафолатлари янада мустаҳкамланиб бораётганидан далолат беради.

Қонун лойиҳаси тадбиркорлик соҳаси ривожида ҳам афзалликларга эга. Масалан, рўйхатга киритилган кимёвий воситаларни барча юридик ва жисмоний шахслар томонидан белгиланган тартиб асосида республикага олиб кириш, сотиш ва сервис хизматлари кўрсатишига эркинлик берилмоқда. Шунингдек, маҳаллий корхоналар техник шартлар асосида кимёвий воситаларни эркин ҳолда ишлаб чиқариши, реализация қилиши ҳамда экспортга йўналтириши мумкин.

Ҳозирги вақтда қонун лойиҳаси ҳар томонлама қизғин муҳокама этилмоқда. Жумладан, уни иккинчи ўқишга тайёрлаш жараёнида Қонунчилик палатаси депутатлари ҳамда сиёсий партиялар томонидан, шунингдек, жойлардан интернет тармоғи орқали кўплаб таклиф ва тавсиялар билдирилди. Барча ҳудудда ушбу қонун лойиҳасини такомиллаштириш бўйича мутахассислар ва амалиётчилар иштирокида давра суҳбатлари ва семинарлар ташкил қилиниб, юзга яқин таклифлар умумлаштирилган ҳолда ишчи гуруҳга тақдим этилди.

Таклиф ва тавсиялар алоҳида ўрганиб чиқилиб, уларнинг айримлари инобатга олинди. Масалан, ишлаб чиқарилган ёки олиб келинган кимёвий воситаларни рўйхатга олиш синовлари натижаларига доир хулосани тайёрлаш муддати олти ой эмас, балки уч ойгача камайтириш таклифи ижобий қабул қилинди. Бу мазкур соҳада фаолият юритувчи субъектлар, айниқса, тадбиркорларга янада қулайлик яратиши, шубҳасиз. Шунингдек, қонуннинг мақсади, асосий тушунчалар, маҳсулотларни реализация қилиш ва жавобгарликка оид нормалар ҳам билдирилган таклифлар асосида такомиллаштирилди.

Умуман айтганда, мазкур ҳужжатнинг қабул қилиниши давлат озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш, ўсимликларни ҳимоя қилиш ва агрокимё хизмати соҳасидаги муносабатларни тартибга солиш механизмини такомиллаштириш, тизимдаги субъектларнинг ҳуқуқ ҳамда мажбуриятларини белгилаш ва шу орқали ўсимликларни ҳимоя қилиш сифатини яхшилаш, қонунни қўллаш амалиётида юзага келаётган муаммоларни бартараф этишга қаратилган.

Исломжон ЗОКИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Аграр ва сув хўжалиги масалалари қўмитаси аъзоси.

БУЮК СОҲИБҚИРОНГА ЭҲТИРОМ

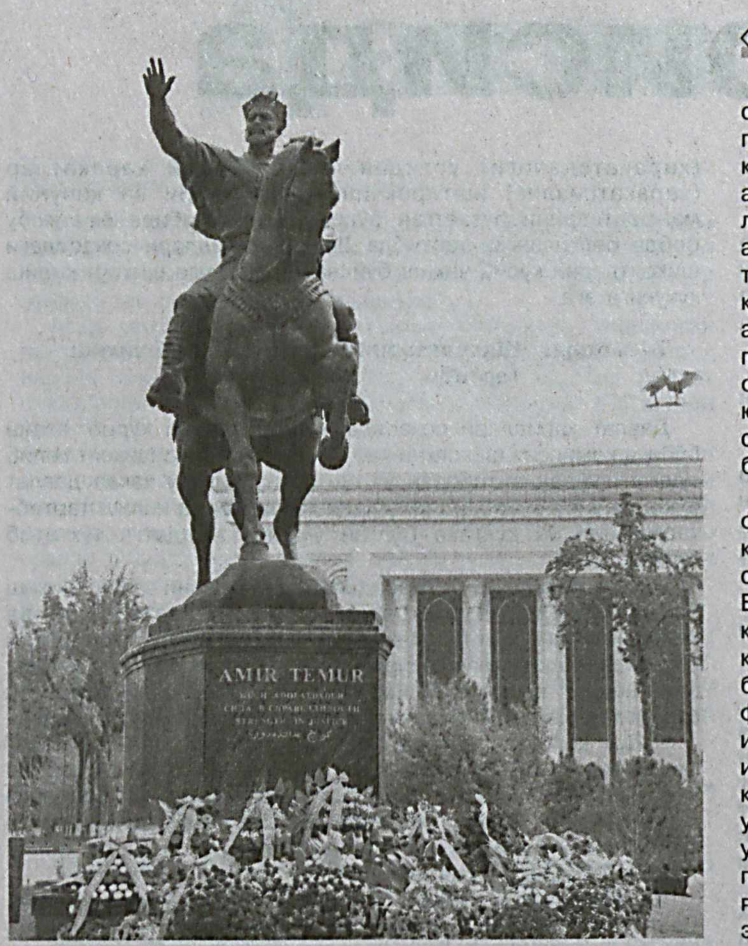

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Бинобарин, илдизлари мусаффо булоқлардан сув ичган ниҳоллар яйраб-яшнаб кўкка бўй чўзаверади. Буюк аждодлардан мерос қадриятлар қондан-қонга ўтиб, авлодлар ҳаёти ва фаолиятида давом этади. Соҳибқироннинг мардлик, жасорат, адолат, тадбиркорлик, ватанпарварликка йўғрилган эзгу фазилатлари Президентимиз юритаётган адолатпарвар сиёсатда ҳам яққол намоён бўлмоқда.

— Амир Темур ҳақида француз тарихчиси Л. Лянгле қуйидагиларни ёзади: "Темур олимларга серилтифот эди. Билимдонлиги билан бир қаторда софдиллигини кўрган кишиларга ишонч билдирарди. У тарихчилар, файласуфлар, шунингдек, илм-фан, идора ва бошқа ишларда билимдон бўлган кишилар билан суҳбатлашиш учун кўпинча тахтдан тушиб, уларнинг ёнига келарди. Негаки, Темур бу соҳаларга ғамхўрлик қилишга асосий эътибор берар эди". Буюк аждодимизнинг маърифатли кишиларни қадрлаш, илм аҳлига ҳурмат-эҳтиром кўрсатиш, мамлакатда таълим-тарбия ишларига жиддий эътибор қаратиш, китобхонликни рағбатлантириш борасидаги эзгу тутумлари замонамизга уйғун равишда рўёбга чиқаётганидан беҳад хурсандмиз, — дейди Темурийлар тарихи Давлат музейи директори, тарих фанлари номзоди Хуршид Файзиев. — Президентимиз мактабгача таълим ҳамда мактаб таълимини изчил ривожлантириб боришни миллий стратегия сифатида кўраётгани, илм-фан намояндалари ва академиклар билан тез-тез учрашиб, уларнинг муаммоларини ҳал қилишга интилаётгани сўзимиз исботидир.

Маросимда шоир Носир Жўраев "Тарих берган нур" номли шеърини ўқиб берди. "Темурбеклар мактаби" ўқувчилари томонидан ҳарбий оркестр садолари остида ижро этилган ватанпарварлик мавзуидаги қўшиқлар барчага байрамона кайфият улашди.

Қатнашчилар Амир Темур ҳайкали пойига гуллар қўйдилар.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х. Султонов иштирок этди.

* * *

Шу куни Темурийлар тарихи давлат музейида "Тангаларда акс этган тарих" номли кўргазма очилди.

Соҳибқирон таваллудига бағишланган тадбирлар нафақат пойтахтимиз, балки Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоятда бўлиб ўтмоқда. Жумладан, буюк бобомиз улғайган Қашқадарё заминида ушбу сана ҳар йилгидан-да ўзгача тарзда, кўтаринки руҳда нишонланди. Яккабоғ туманининг Хўжа Илғор қишлоғидаги соҳибқирон туғилиши билан боғлиқ қадимий қудуққа туташ майдонда халқ сайли ўтказилди. Бу ерда Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Қашқадарё вилояти ҳокимлиги ҳамкорлигида Халқаро пресс-клуб томонидан "Хўжа Илғор қайта кашф қилинган тарих — янги сайёҳлик йўналиши" мавзуида ташкил этилган сайёр сессияси кун мобайнида "O'zbekiston 24" телеканали орқали тўғридан-тўғри намойиш этиб борилди.

Майдонда миллий ҳунармандлик намуналари кўргазмаси уюштирилди, кураш, тош кўтариш, от чоптириш каби халқ ўйинлари, турли этнографик чиқишлар, Амир Темур даврини эслатувчи композиция, ўтовлар, таниқли санъаткорлар иштирокида концерт дастури хорижлик сайёҳларда ҳам катта қизиқиш уйғотди.

Бу каби тадбирларнинг азалий қадриятларимизга ҳамоҳанг тарзда нишонланиши ёш авлоднинг тарихимизга оид билимини, улуғ бобомиз сиймосига ҳурмат-эҳтиромини янада юксалтиради, шу билан бирга, дунё жамоатчилиги эътиборини буюк саркарда туғилиб ўсган гўша — Хўжа Илғор қишлоғига қаратиб, бу ерда янги сайёҳлик манзилини яратишга хизмат қилади.

Дилшод КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

«Muloqot» мобиль иловаси — синовда

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Мобиль илова орқали мурожаатчи мурожаатни жўнатишда муаммони тезкор ҳал этишни таъминлаш мақсадида унга тегишли файлларни, хусусан, расмлар ёки ҳужжатларни қўшиб жўнатиши, шунингдек, зарур бўлганда, картада мурожаат билан боғлиқ объект жойлашган ерни кўрсатиши мумкин.

Фуқаролар мурожаатига депутатлар томонидан кўрилган чораларнинг самарадорлигини баҳолаш учун берилган жавоблар доирасида жамоатчилик назоратини ўрнатиш мақсадида ҳар бир мурожаат тегишли базага киритиб борилади.

Бугунги кунда ушбу мобиль иловадан Android операцион тизими учун beta режимида фойдаланиш мумкин бўлиб, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси фаолиятини ёритувчи бир гуруҳ журналистларга синов тариқасида фойдаланишга берилди. Яқин кунларда "Muloqot" иловаси тўлиқ синовдан ўтгандан кейин ундан мамлакатимизнинг барча фуқароси бемалол фойдаланиш имкониятига эга бўладилар.

— Мазкур мобиль илова аҳолининг парламент депутатларига йўллаган электрон мурожаатларини қабул қилиш ва қайта ишлаш тизими самарадорлигини ошириш мақсадида ишлаб чиқилгани билан аҳамиятлидир, — дейди Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси аъзоси Шуҳрат Шарафутдинов. — Чунки фуқаролар мурожаатларини кўриб чиқиш, уларнинг жойида ҳал этилишига кўмаклашиш фаолиятимизнинг устувор йўналишларидандир. Ушбу илова биз, депутатларга сайловчилар арзномаларини тезкорлик билан кўриб чиқишга, мавжуд ҳолат хусусида ортиқча вақт сарфламасдан танишишга зарур шароит яратади. Бу эса келгусида ўзининг кутилган самараларини бериши муқаррар.

Зиёда АШУРОВА.

Ипакчилик ривожида ноёб лойиҳа

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Бироқ 1991 — 2016 йилларда иқтисодиётдаги тузилмавий ўзгаришлар, жаҳон бозорида ипак маҳсулотларига талаб сусайиши оқибатида саноатнинг мазкур тармоғида пасайиш кузатилиб, 2017 йилда 13 минг тонна пилла етиштирилди, холос. Бу ҳолатнинг салбий таъсирлари, биринчи навбатда, қишлоқ жойларида минглаб иш ўринлари йўқотилиши, валюта оқими ҳамда аҳоли даромади камайишида намоён бўлди.

Президентимизнинг 2017 йил 29 мартдаги "Ўзбекипаксаноат" уюшмаси фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори пиллачилик ривожида янги босқич бошланишига мустаҳкам пойдевор ҳозирлади. Унга биноан тасдиқланган 2017 — 2021 йилларда пиллачилик тармоғини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлари дастури доирасида тизимдаги 20 та ипак қурти уруғи ишлаб чиқариш, 40 дан ортиқ пиллани қайта ишлаш корхоналари босқичма-босқич модернизация қилиниб, жаҳон бозорида рақобатдош маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Бугун "Ўзбекипаксаноат" уюшмаси томонидан ипакчилик саноатини технологик ривожлантириш, инвестициялар оқимини кўпайтириш, экспорт салоҳиятини ошириш бўйича илгари сурилаётган инновацион ташаббуслар халқаро ҳамжамият диққат-эътиборида турибди, десак, муболаға бўлмайди.

Гап шундаки, "Ўзбекистон Республикаси ипакчилик секторида қўшилган қийматлар занжирини такомиллаштириш ҳамда экспорт салоҳиятини кучайтириш: қишлоқ жойларда юқори қўшилган қиймат, янги иш ўринлари ва даромад манбаини яратиш" номли ушбу лойиҳа Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО) ҳамда Саноатни ривожлантириш ташкилоти (ЮНИДО) билан ҳамкорликда амалга оширилади. Унинг молиялаштирилиши учун эса халқаро жамғармалар грант маблағлари ажратиш истагини билдиришаётгани диққатга сазовордир.

— Мен фаолият юритаётган ташкилот билан Ўзбекистон ўртасида ҳамкорлик 2001 йилда йўлга қўйилган, — дейди ФАОнинг Бош директори ўринбосари, Европа ва Марказий Осиё мамлакатлари бўйича директори В. Рахманин. — Кейинги пайтда юртингизда олиб борилаётган ислоҳотлар истиқболли йўналишлардан бири бўлган ипакчилик соҳасида ҳам алоқаларни мустаҳкамлаш имконини берди.

Ипакчилик саноатидаги ўзгаришлар билан танишиб, катта таассуротларга эга бўлдим. Тизимда кластер усули қўлланилаётгани қўшилган қийматлар занжирини такомиллаштириш, қишлоқ жойларда янги иш ўринлари ҳамда даромад манбаини яратишда муҳим роль ўйнайди. Биз ҳамкорликда янги қўшма лойиҳалар ишлаб чиқиш ва ҳаётга татбиқ қилишга тайёрмиз.

"Ўзбекипаксаноат" уюшмаси раиси Баҳром Шариповнинг айтишича, лойиҳа иккита муҳим йўналишдан иборат. Биринчисида маҳсулдор тутзорлар барпо этиш, ипак қурти уруғчилиги, пилла етиштириш босқичларига замонавий ноу-хауларни қўллаш тадбирлари қамраб олинса, кейингисида ишлаб чиқаришга энг илғор технологик ускуна ва дастгоҳларни жалб қилиш орқали жаҳон бозорида харидоргир ипак газлама ҳамда маҳсулотлар тайёрлаш ҳажмини кескин ошириш кўзда тутилган.

Экспертлар ипакчилик саноати ривожида ноёб, дея баҳолаётган мазкур лойиҳанинг биринчи босқичи 2-3 йилга мўлжалланган. Бу даврда эришилган натижалар, тўпланган амалий тажрибалар яқин қўшни ва иқтисодий ҳамкор давлатлар — Тожикистон ҳамда Қирғизистонда ушбу жабҳани ривожлантириш учун татбиқ қилиниши мўлжалланаётир.

Шунингдек, куннинг иккинчи ярмида "Ўзбекистон пиллачилик ва қишлоқ хўжалигининг турли тармоқларида қўшилган қиймат занжирини такомиллаштириш ҳамда экспорт салоҳиятини ошириш истиқболлари" мавзуида семинар-учрашув бўлиб ўтди.

Саид РАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Москвада Ўзбекистонни эслатувчи нечта маскан бор?

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Диёримиз шаҳарлари шарафига ном олган Москва кўчаларидан яна бири, бу — Самарқанд бульваридир. Албатта, кўҳна ва ҳамиша навқирон, йирик тарихий цивилизациялар марказларидан бири бўлган азим Самарқанд бутун дунёга машҳур. Ҳеч кимга сир эмас, чет эллик сайёҳлар боришни ҳамиша орзу қилиб келадиган бу манзил номи билан ҳаттоки коинотдаги сайёралардан бири ҳам аталади. Бинобарин, Россияда яшаётган ўзбеклар учун ҳам Москвадаги сўлим Самарқанд бульвари ифтихор рамзидир.

Москванинг Жануби-Шарқий ҳудудида жойлашган ҳамда узунлиги 2,04 километр бўлган мазкур бульвар 1968 йил 3 сентябридан буён Самарқанд, дея номланиб келинади. У ўзаро параллел иккита бир тарафлама ҳаракатдан иборат кўча. Ушбу бульвар Ўзбекистоннинг қадимий шаҳри Самарқандга, унинг аҳолиси, маданияти, табиати ва албатта, кўҳна тарихига катта ҳурмат тимсолига айланган.

Ўзбекистон жавоҳири Фарғона эса Москванинг Жануби-Шарқий ҳудудидаги 2,4 километрлик кўча номини безаб турибди. Унга 1968 йилнинг 3 сентябрида шу ном берилган. Таъкидлаб ўтиш жоизки, Фарғона водийсига бағишлаб аталган кўчалар Россиянинг бошқа шаҳарларида ҳам мавжуд. Мисол учун, Уфа, Пенза, Красноярск томонларда ҳам ана шундай жойлар бор. Барча Фарғона кўчалари ўзининг табиати, иқтидор эгалари, санъатию маданияти билан танилган, шу боис рус халқи томонидан билдирилган алоҳида эҳтиром ифодасини мужассам этади.

Москвадаги Фарғона кўчасининг қуйи қисмида ҳам, Тошкент кўчаси билан юқори кесишма қисмида ҳам Фарғона номли торкўчалар мавжуд. Зеро, Тошкент, Фарғона кўчалари, Фарғона, Тошкент торкўчалари, Самарқанд бульвари ўзига хос кўр тўкиб турибди.

— Ўзбекистонга бир марта борганимдаёқ, уни яхши кўриб қолганман, — дейди москвалик Анастасия Шербакова. — Самарқанддаги қадимий обидаларни, меҳмондўст одамларини соғинсам, интернет орқали томоша қилиб тураман. Дугоналарим орасида ўзбекистонлик қизлар борлигидан мамнунман.

Ўзбек халқига нисбатан улуғ муносабат бугунги кунда ҳам давом этаётгани Ўзбекистонни эслатувчи кўчалар сони ортаётганидан, ёдгорликлар эса кўз қорачиғидек асраб-авайланаётганидан ҳам аён. Гапимизнинг тасдиғи тариқасида Москванинг марказий ҳудудида қад ростлаган мустақил юртимизнинг Биринчи Президенти Ислом Каримов номи билан аталувчи хиёбонни айтиб ўтишимиз мумкин. Бобокалонимиз Алишер Навоий ҳайкали ҳам мазкур хиёбондан ўрин олган.

Буларнинг барчаси жонажон Ватанимизга бўлган юксак эътиборни, Россия Федерацияси ва Ўзбекистон Республикасининг бир-бирига бўлган яқин муносабатларини, халқларимизнинг ўзаро дўстона алоқаларининг мустаҳкамлигини, энг муҳими, қалбларимиз ҳамоҳанглигини яққол тасдиқлаб турувчи ҳаётий исбот ҳамда далиллардир.

Даволаниш учун Германияга боришади

Андижон шаҳридаги вилоят кўп тармоқли болалар тиббиёт марказида "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия фонди ташаббуси билан бемор болалар ўртасида чуқурлаштирилган тиббий кўрик тадбирлари бўлиб ўтди.

ТИББИЁТ

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия фонди ҳамда Германиянинг "Friedensdorf International" халқаро ташкилоти ўртасида тузилган ҳамкорлик келишувига асосан уюштирилган ушбу хайрия тадбирида тана таянч ҳаракат тизими, урологик хасталиклар билан оғриган, терида куйишдан қолган асоратлари бўлган 3 — 12 ёшдаги 61 нафар бола тиббий кўрикдан ўтказилди. Чет эл ва мамлакатимизнинг етакчи мутахассислари томонидан ўтказилган тиббий текширув жараёнида 3 нафар боланинг Германияга бориб даволаниши учун хулоса берилди.

Таъкидлаш керакки, бугунги кунгача андижонлик 21 нафар бемор бола ушбу мамлакатда даволаниб келди. Тиббий кўрик жараёнида хорижлик шифокорлар иштирокида очиқ мулоқот, давра суҳбати ташкил этилди ва бемор болаларга бепул дори-дармонлар тарқатилди.

Сарвар ИСҲОҚОВ.

Ғурур, фидойилик ва дахлдорлик намойиши

Президентимиз Олий Мажлисга Мурожаатномасида "Халқимиз эртага эмас, узоқ келажакда эмас, айнан бугун ўз ҳаётида ижобий ўзгаришларни кўришни истайди", деган эди. Дарҳақиқат, 2017 йилда одамларимиз жамият ҳаётида туб ўзгаришларга гувоҳ бўлди, ҳар бир муаммо бўйича давлатнинг эътиборини, ғамхўрлигини ҳис қилди.

ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИ

Шу боис ҳам халқимиз ижобий ўзгаришларга хайрихоҳлик билдирмоқда, мамлакат тақдирига, бугунги янгиланишларга дахлдорлик ҳисси билан ёндашмоқда. Буни "Ижтимоий фикр" жамоатчилик фикрини ўрганиш марказининг навбатдаги тадқиқоти ҳам тасдиқлайди. Ижтимоий сўров республиканинг барча ҳудудини, ёшу кексаларни, юртдошларимизнинг кенг қатламини қамраб олди.

Фуқароларимиз фикрича, парламентга илк маротаба тақдим этилган Мурожаатнома ҳамда ушбу тарихий воқеанинг телевидение орқали тўғридан-тўғри эфирга узатилиши мамлакатимиз аҳолисининг Юртбошимизга, давлат бошқарувига бўлган ишончини янада мустаҳкамлади.

Сўров натижаларидан аён бўлишича, Мурожаатнома ўзбекистонликларни кучли ҳаяжонлантирди, ҳеч кимни бефарқ қолдирмади. Респондентларнинг 85 фоизи "Эсдан чиқмайдиган таассуротни, мамлакат ва Президентимиз учун ғурур туйғусини ҳис қилдик", деб жавоб беришди.

Юртдошларимизнинг мутлақ кўпчилиги, яъни 91,7 фоизи янги ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги обрўсини мустаҳкамлаш ҳамда нуфузини юксалтириш, фуқаролар фаровонлигини оширишга хизмат қилади, шунинг учун ҳам уни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашади. Респондентлар фикрича, жамиятда тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш, хавфсизлик, миллатлараро тотувлик ҳамда диний бағрикенгликни таъминлаш, замонавий хавфлар ва таҳдидларга қарши курашиш бўйича фаолиятни кучайтириш энг муҳим ҳамда долзарб масалалардан бири ҳисобланади. Шу маънода, улар давлатимиз раҳбарининг Марказий Осиёни барқарор ривожланаётган минтақага айлантиришга доир ташаббусларини якдиллик билан қўллаб-қувватлайди.

Тадқиқот қатнашчиларининг 95,4 фоизи Мурожаатномада белгиланган вазифалар муваффақиятли бажарилишига қатъий ишонишади, 68,5 фоизи фикрича, бу яқин вақт ичида тўла ва самарали амалга оширилади. Шу билан бирга, юртдошларимиз мақсадларга эришиш осон бўлмаслигини яхши тушунишади. Респондентлар ислоҳотларга тўсиқ бўлаётган қатор муаммоларни тилга олишди. Масалан, уларнинг 30,4 фоизи айрим тузилмаларда ҳанузгача коррупция ҳамда тўрачилик сақланиб қолаётганини, 28,1 фоизи малакали, профессионал ва ташаббускор кадрларнинг етишмаслигини, 28,3 фоизи одамлардаги бефарқлик белгиланган режаларни ҳаётга татбиқ этишга монелик қилишини кўрсатиб ўтишган.

Сўровда респондентларнинг 72,2 фоизи иқтисодиётни ривожлантириш, тадбиркорлар ҳамда инвесторлар учун янада қулай шарт-шароитлар яратиш, хорижий шериклар билан савдо-иқтисодий алоқаларини кенгайтириш, ташқи бозорга Ўзбекистон бренди билан сифатли маҳсулот чиқаришни кўпайтириш, шунингдек, минтақаларни иқтисодий ривожлантиришни асосий йўналиш, деб ҳисоблашади. Юртдошларимизнинг мутлақ кўпчилиги ислоҳотлар ушбу йўлдаги тўсиқларни бартараф этишга ёрдам беришига ишонади.

Респондентларнинг қарийб учдан бир қисми кадрларнинг етарли даражада малакага эга эмаслиги иқтисодий ўсиш йўлида тўсиқ бўлиши мумкинлигини кўрсатиб ўтишди. 28,8 фоизи иқтисодиёт соҳасидаги ҳуқуқий асосни такомиллаштириш керак, деган фикрда. Бундай фикрдагилар Жиззах ва Навоий вилоятларида тегишинча 58,8 ҳамда 53,3 фоизни ташкил қилди. Ҳар бешинчи респондент амалдаги кредит-молия сиёсатининг номукаммаллигини миллий иқтисодиётни эркинлаштиришни тийиб турувчи омил, деб билади. Бухоролик респондентларнинг қарийб учдан бир қисми бунга қўшилади. Юртдошларимизнинг ҳар ўнинчиси коррупциянинг олдини олиш зарурлигига урғу беради.

Ижтимоий соҳага давлат алоҳида эътибор қаратаётгани тадқиқотда яна бир карра аёнлашди. Бугун биз бутун мамлакат бўйлаб тураржойлар, ижтимоий объектлар қуриш, шаҳару қишлоқларни ободонлаштириш, йўл, муҳим ҳаётий аҳамиятга эга коммуникация тармоқларини барпо этиш бўйича кенг кўламли ишлар олиб борилаётганига гувоҳ бўлиб турибмиз. Мурожаатномада ижтимоий соҳанинг таълим, маданият, соғлиқни сақлаш, туризм ҳамда дам олиш, уй-жой коммунал хўжалиги, экология каби тармоқларига катта эътибор қаратилган. Булар мамлакат аҳолисининг фаровонлиги ва турмуши сифати даражасига бевосита таъсир кўрсатади.

Сўралганларнинг салкам 40 фоизи фикрича, жамиятдаги ижтимоий тафовутнинг олдини олиш ижтимоий ислоҳотларнинг пировард мақсади ҳисобланади. Бу кўрсаткич Навоий, Сирдарё ҳамда Фарғона вилоятларида тегишинча 75, 71 ва 70 фоизни ташкил қилди. Наманган вилоятида респондентларнинг 62,3 фоизи аҳоли реал даромадларини оширишни ажратиб кўрсатди. Андижон ҳамда Самарқанд вилоятларидаги ҳар бешинчи респондент аҳоли саломатлигини муҳофаза этиш, таълим хизматлари сифатини ошириш ижтимоий соҳанинг асосий мақсади, деб билади.

Сўров натижаларига кўра, мамлакат фуқаролари ижтимоий соҳа етарлича молиялаштирилмаётганини соҳа тараққиётига халақит бераётган асосий муаммо, деб ҳисоблайди. Респондентларнинг қарийб учдан бир қисми шу фикрга мойилдир, 26 фоизи эса профессионал кадрлар етишмаслигини соҳа равнақига тўсиқ сифатида кўрган. Коррупцияни асосий муаммо, деб билувчи респондентлар 24,1 фоизни ташкил этади. Сўралганларнинг ярмидан кўпи (52,6 фоизи) тиббий хизмат сифатидан қониқмайди, учдан бири унинг қимматлигини, 17,8 фоизи муаммолар илдизи коррупция билан боғлиқлигини айтишган.

Таълим тизимидаги, жумладан, мактабгача ва мактаб таълими сифатидан қониқмаётганлар ҳам бор (41 фоиз). Респондентларнинг қайд этишича, мактабгача таълим муассасалари ҳамда мактабларда болалар сонининг меъёрдан кўплиги ҳам ёш авлоднинг сифатли таҳсил олишига тўсқинлик қилади (26,8 фоиз). Бу борада коррупцияни санаб ўтганлар ҳам етарлича бўлди.

Сўров иштирокчилари фикрича, ҳаддан ташқари марказлаштирилган бошқарувдан воз кечиш, маҳаллий ҳокимият органлари учун молиявий ва бошқа имкониятларни кенгайтириш, бошқарувнинг инновацион шаклларини жорий қилиш йўли билан мавжуд давлат хизматлари кўрсатиш амалиётини соддалаштириш, давлатнинг бизнес тузилмаларини тузишдаги иштирокини камайтириш, давлатнинг айрим вазифаларини хусусий секторга ўтказиш давлат ҳамда жамият бошқаруви тизимини такомиллаштиришнинг устувор йўналиши ҳисобланади. Ўзбекистонликларнинг кўпчилиги, яъни 89,8 фоизи давлат ва жамият қурилишини такомиллаштириш бўйича ташаббусларни қўллаб-қувватлайди.

Респондентларнинг 90,8 фоизи суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ этиш бўйича саъй-ҳаракатларни маъқуллайдилар. Бу ислоҳотлар аҳолининг ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга ишончини оширишга, қонун устуворлиги тамойилининг мустаҳкамланишига ёрдам беради. Аммо сўров иштирокчиларининг фикрича, айримлар ўз хизмат мавқеини суиистеъмол қилиши, ходимлар малакаси ҳамда аҳоли ҳуқуқий маданияти етарли даражада эмаслиги тизимдаги ислоҳотларга соя солади. Бу борада бюрократия ва ортиқча қоғозбозликнинг ҳам салбий таъсири алоҳида кўрсатиб ўтилди. Юртдошларимизнинг билдиришича, жамоатчилик назоратини кучайтириш ушбу тўсиқларни бартараф этишда муҳим ўрин тутади.

Хулоса ўрнида айтганда, сўров натижаларига кўра, халқимизнинг мутлақ кўпчилиги (91,7 фоизи) Президентимизнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасида белгилаб берилган мақсад ва вазифаларни муваффақиятли амалга оширишга халақит берувчи мавжуд қийинчиликлар ҳамда муаммоларнинг тўла ечим топишига ишонадилар. Энг муҳими, улар Мурожаатномани якдиллик ва ўз мамлакати ҳамда Президенти учун ғурур туйғуси билан қабул қилдилар. Бу фуқароларнинг мамлакат тараққиётида ҳал этувчи аҳамиятга эга ислоҳотларда фаоллик кўрсатишига мустаҳкам замин яратади.

«Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази материаллари асосида тайёрланди.

Хизмат автомашиналари топширилди

Урганчда Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича Хоразм вилояти шаҳар ҳамда туманлар кенгашларига "Нексия" ва "Матиз" русумидаги хизмат автомашиналари топширилди.

ҚУЛАЙЛИК

— Туманимизда 43 та маҳалла фуқаролар йиғини бўлиб, уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш ҳамда услубий ёрдам кўрсатишда кенгашнинг алоҳида ўрни бор, — дейди Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича Боғот тумани кенгаши раиси биринчи ўринбосари Эркин Рўзметов. — Давлат ва жамоат ташкилотлари, маҳалла фуқаролар йиғинлари билан ҳамкорликда олиб борилаётган ишлар туфайли ҳудудлардаги муаммолар бартараф этилмоқда, ҳуқуқбузарликлар камайиб, ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлиги таъминланмоқда. Машиналар берилиши халқ билан мулоқотни янада мустаҳкамлаш, айниқса, чекка қишлоқлар аҳолисига амалий ёрдам кўрсатиш ҳамда фаолиятимизни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаришимизга хизмат қилади.

Одилбек ОДАМБОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

HARAKATLAR STRATEGIYASI 2017-2021

II. Қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилишнинг устувор йўналишлари

«Адолат ҳар бир ишда ҳамроҳимиз ва дастуримиз бўлсин!»

Амир ТЕМУР

Яқинда Швейцариянинг Женева шаҳрида БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгаши 37-сессияси бўлиб ўтди. Унда юртимизда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, соҳага оид халқаро ҳамкорликни фаоллаштириш борасида изчил олиб борилаётган ишлар, шунингдек, халқаро ташкилотларнинг республикамиздаги ислоҳотларга берган ижобий баҳоси эътироф этилди. Диққатга сазовор жиҳати шундаки, юксак даражали сегмент йиғилиши доирасида Ўзбекистон илк бор 2021 — 2023 йиллар мобайнида Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгаш аъзоси сифатида сайланиш истагини билдирди.

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Амнистия актидан фарқли равишда, афв этиш масаласини ҳал қилишдан олдин ҳар бир маҳкумнинг шахси, улар томонидан содир этилган қилмишнинг ижтимоий хавфлилик даражаси, содир қилиниш ҳолатлари ва оқибатлари, етказилган зарарнинг қопланганлиги, шунингдек, жабрланган томон ҳамда жамоатчилик муносабати ҳар томонлама ва пухта ўрганиб чиқилади.

Амалга оширилган ишлар натижасида Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан мамлакатимиз тарихида илк маротаба 2 минг 700 нафар маҳкум, шу жумладан, жазони ижро этиш колонияларидан 956 нафар турли шароитлар туфайли жиноят содир қилган, қилмишидан чин кўнгилдан пушаймон бўлган, тузалиш йўлига қатъий ўтган, яшаш жойи ва жазони ижро этиш муассасасида ижобий тавсифланган шахслар афв қилинди.

Қуйида давлатимиз раҳбарининг мазкур ҳужжати асосида оиласи бағрига қайтган, тўғри йўлни танлаб, жамиятда ўз ўрнини топиб бораётган юртдошларимизнинг фикр-мулоҳазаларини тақдим этамиз.

«АДОЛАТНИ ҚАРОР ТОПТИРИШ ЭНГ АСОСИЙ ВАЗИФАМИЗГА АЙЛАНИШИ ШАРТ»

Озодликдаги бир дақиқа ҳам жуда қадрли

Ғиждувон туманида туғилиб, ўрта махсус билим юртини тамомлаганимдан сўнг, йўлдан адашдим. Ислом динини ниқоб қилиб олган, аслида динимиз моҳиятини тушунмайдиган, фақат қабиҳ ниятда бўлган ғаламисларнинг алдовига учиб, хато ишга қўл урдим.

Содир этган жиноятим учун узоқ муддатга озодликдан маҳрум қилиндим. Қилмишларимдан қаттиқ пушаймон бўлдим. Озодликка чиқсам, фақат ҳалол меҳнат орқали оилам, фарзандларим камоли учун бор куч-ғайратимни сафарбар этаман, деб ўзимга сўз бердим. Ана шундай пайтда Президентимизнинг афв этиш тўғрисидаги Фармони чиққанини, менга ҳам тўғри йўлга қайтиш учун имконият берилганини эшитиб, кўзларимга ёш келди. Ташқарига чиқиб, тўйиб-тўйиб нафас олдим. Биласизми, озодликдаги бир дақиқа ҳам жуда қадрли эканини шунда янада чуқурроқ англадим.

Биздагидек бағрикенглик, меҳр-оқибат тушунчаси ҳамма жойда ҳам бўлмаса керак. Қарангки, жамиятда ўз ўрнимни топиб олишим учун менга ҳатто иш ҳам таклиф қилишди. Ҳозир Навоий шаҳридаги "Навоий кристалл туз" масъулияти чекланган жамиятида электр пайвандловчи бўлиб ишлаяпман. Ҳамкасбларимнинг менга муносабати жуда яхши. Буларнинг барчаси учун Президентимизга раҳмат айтаман.

Шу юрт бизни ардоқлади, кечирди. Бунга жавобан бутун борлиғим билан Ватан равнақига ҳисса қўшаман. Фарзандларимни ҳам комил инсонлар этиб тарбиялайман.

Ҳафиз ЭШМУРОДОВ.
Навоий шаҳри

Меҳр-оқибатли халқимиз бор

Ўзим ёш авлод таълим-тарбиясига масъул касбда ишласам-да, билиб-билмай жиноятга қўл урдим, оқ билан қорани фарқлай олмай, ҳаётда қаттиқ адашдим.

Суд ҳукми билан қилмишимга яраша жазога тортилдим. Жазони ижро этиш жойида қилган хатоларим ҳақида жуда кўп ўйладим, қўни-қўшни, маҳалла-кўй олдида қилмишимдан изтиробга тушиб, қаттиқ пушаймон бўлдим. Оила аъзоларим, яқинларим, кейинги ҳаётим ҳақида қайғурдим.

Йиқилганни суямоқ, адашганга тўғри йўл кўрсатмоқ, бағрикенглик ва кечиримлилик халқимизнинг азалий қадриятлари саналади. Давлатимиз раҳбарининг "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма беш йиллиги муносабати билан афв этиш тўғрисида"ги Фармони мен каби адашган ҳамда қилмишидан чин дилдан пушаймон бўлган фуқароларни кечириб, ҳаётимизни тўғри йўлда давом эттириш имкониятини берди.

Аслида инсон учун оиласи, яқинларининг дийдорига тўйиб, озод ва хотиржам яшашдан ортиқ бахт йўқ экан. Уйга келганимда нафақадаги кекса ота-онамнинг шодликдан кўзлари намланди. Уларнинг қувончини кўриб, менга қилинган яхшиликнинг моҳиятини чуқурроқ англадим.

Озодликка чиққач, жамият ҳаётида ўз ўрнимни топиш учун маънавий-моддий жиҳатдан кўмак берилаяпти. Хоразм вилояти ҳокимлиги ҳузуридаги ижтимоий мослашув маркази томонидан моддий ёрдам кўрсатилди, кўп тармоқли марказий поликлиникада тўлиқ тиббий текширувдан ўтдим. Маҳалла фуқаролар йиғини фаоллари ҳам доимий равишда хабар олиб турибди.

Аввал ўқитувчилик қилган қадрдон мактабимга, севимли жамоам, ҳамкасбларим сафига қайтдим. Бундан жудаям мамнунман. Ўқувчиларга инглиз тилидан сабоқ бераяпман. Ўзим ҳам малака сертификатини олиш учун ўқиб, изланмоқдаман.

Президентимиз менинг қилган айбимни кечириб, хатоларимдан тўғри хулоса чиқариб олиш учун имконият берди. Ана шу масъулиятни ҳис этиб, ҳалол меҳнатим билан ишончни оқлашга ҳаракат қиламан.

Музаффар МАДАТОВ,
Гурлан туманидаги 37-умумтаълим мактаби ўқитувчиси.

Оила даврасидаги бахт

2012 йилда билиб-билмай диний оқимлар таъсирига берилиб, айни 36 ёшимда йўлдан адашдим. Афсуски, "қилмиш-қидирмиш", деганларидек, ноқонуний хатти-ҳаракатларим аён бўлиб, жиноят ишлари бўйича Сурхондарё вилояти суди ҳукмига биноан, озодликдан маҳрум қилиндим.

Умр дафтаримга доғ туширдим. Жазони ўташ жойида бу қилмишларимдан минг пушаймон бўлдим. Ота-онам, яқинларим ҳамда фарзандларим юзини эл орасида шувут қилганим боис улар ҳам руҳий азобланишди, қалблари жароҳатланди. Умримнинг қамоқда ўтказган беш ярим йили давомида кўпдан-кўп афсус-надоматлар чекдим. Шукрки, халқимизга хос инсонпарварлик, кечиримлилик ва бағрикенглик туфайли Асосий Қонунимиз қабул қилинганлигининг 25 йиллиги арафасида Президентимизнинг Фармонига биноан афв этилиб, оилам бағрига қайтдим.

Англадимки, инсонга берилажак умр — энг улуғ неъмат экан. Озодлик, ҳурлик саодатига етадигани йўқ экан. Мана шулар ҳақида ўйларканман, мен каби адашганни кечириш, тўғри йўлга қайтаришдек савобли ишнинг моҳиятини тўла англаб етдим. Ҳаёт йўлларимни тўғри белгилаб олишга қатъий аҳд қилдим.

Давлатимиз раҳбарининг ғамхўрлиги, адолатпарварлигининг амалий ифодаси бўлган афв тўғрисидаги ҳужжатга мувофиқ, жазони ўташ муассасасидан озод этилишим билан қадрдонларим бағрига ошиқдим. Термизга келиб, кейинги беш йилда шаҳарда амалга оширилган қурилиш-бунёдкорлик ишларини кўриб ҳайратландим. Йўллар, бинолар, тураржойлар — ҳамма-ҳаммаси жуда ажойиб, ўзгаришлар катта...

Остона ҳатлаб уйга кирарканман, менинг ташрифим катта байрамга айланиб кетди. Дўстларим, яқинларим йўқлаб келишди. Ҳамма хурсанд.

Маҳалла-кўй ғамхўрлигида профилактик ҳисобга олиниб, Термиз шаҳар ҳокимлиги қошидаги ижтимоий кўникма маркази томонидан менга моддий кўмак ҳам ажратилди. Уларнинг ёрдами билан янги биометрик паспорт олиб, ишга жойлашдим. Умуман айтганда, жамият ҳаётидан муносиб ўрин эгаллашим учун ҳар томонлама мадад кўрсатилди.

Ҳар тонг ишга отланарканман, яқинларим қуршовидаги тинч-осуда ҳаётим учун қайта-қайта шукроналар айтаман. Ҳамиша Юртбошимизни дуо қилаётган ота-онам қатори менинг ҳам қалбим туб-тубидан миннатдорлик туйғулари тошиб келаверади.

Иброҳим ИБРАГИМОВ.
Термиз шаҳри

Ишончни, албатта, оқлайман

Олтиариқ туманига бир ўртоғим билан унинг қариндошиникига ҳашарга бордик. Биласиз, бизда доимо дўстларга ёрдам берилади. Ўша хонадонга яқинлашганимизда, кўчада жанжал устидан чиқиб қолдик ва мен ўзимни тутиб туролмадим.

Етти ёшимдан спортнинг қўл жанги бўйича шуғулланаман. Айкидо бўйича Евросиё чемпиониман... Қисқаси, у ёғи ҳаммага маълум. Олтиариқ туманида бўлган "разбор" ишлари терговга ошди. Мени ҳам сўроқ қилишди. Эҳтиёт чораси сифатида қамоққа олиш қўлланилди. Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 104-моддаси 1-қисмида назарда тутилган жиноятни содир этганликда айбдор, деб топилдим.

Ўзимдан ўтганини ўзим биламан. Бу ёқда ота-онам, у томонда келажагим... Ҳаётим, режаларим, мисқоллаб йиққан обрў-эътиборни бир зумда бой бердим, деб ўйладим. Отам собиқ ҳарбий хизматчи. Жуда ватанпарвар, ўта интизомли инсон. Мендан хабар олгани келганларида "Сенга бундай тарбия бермагандим-ку, қаерда хато қилдим?" деб ўзларини койидилар. Мана шу ҳолат менга жуда қаттиқ таъсир қилди.

"Қани эди, имкон бўлса-ю, жамиятга қайтиб, фақат савобли ишлар билан ўзимни кўрсатсам", деб ният қилардим. Президентимизнинг биз, ёшларга юксак эътибори, меҳри туфайли ана шундай имконият берилди. Гап шундаки, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Фарғона вилояти Кенгаши мени суд жараёнида кафилликка олди. Ишонч билдирилди. Хурсандчилигимнинг чеки йўқ.

Вилоят кенгаши қошидаги "Жасорат" клубига аъзо бўлдим. Шу клубда бор салоҳиятимни ишга солаяпман. Ҳаммаси учун раҳмат, дейман.

Тоҳиржон ҒАНИЕВ.
Фарғона шаҳри

Инсон ҳуқуқлари — хорижлик экспертлар нигоҳида

Ўзбекистондаги саъй-ҳаракатлардан хушнудмиз

Мамлакатингизга 2017 йилнинг май ойида ташрифим чоғида ўзим гувоҳ бўлганларим, қолаверса, ходимларимдан эшитаётганларимни инобатга оладиган бўлсам, Ўзбекистоннинг саъй-ҳаракатлари барчамизни хурсанд қилади ва умид уйғотади ҳамда сизлар тўғри йўлда ривожланаётганингизни тасдиқлайди.

Мен Ўзбекистон Президентининг 2018 йил кузида Самарқандда Инсон ҳуқуқлари бўйича Осиё форумини ўтказишга доир ташаббусини ҳамда мамлакатнинг 2021 — 2023 йилларда БМТ Инсон ҳуқуқлари кенгаши аъзолигига илгари сурилганини қўллаб-қувватлайман.

Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан ишлаб чиқилган 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси инсон ҳуқуқларининг барча жабҳасини қамраб олгани алоҳида эътиборга молик. Унда қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилишга оид белгиланган вазифаларни амалга оширишда БМТ Инсон ҳуқуқлари бўйича Олий комиссари бошқармаси иштирок этиши, яъни халқаро стандартлар бўйича юридик кадрларни тайёрлаш учун ўқув машғулотларини ўтказишимиз, маслаҳат-кўмак кўрсатишимиз мумкин.

Биз бундан кейин ҳам Ўзбекистон билан ҳар томонлама самарали ҳамкорликка тайёрмиз.

Зайд Раад ал-ҲУСАЙН,
Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Инсон ҳуқуқлари бўйича Олий комиссари.

Эътирофга лойиқ одимлар

Америка Қўшма Штатлари Ўзбекистоннинг қатор маҳбусларни, жумладан, журналистлар ҳамда фуқаролик жамияти фаолларини озод қилганини алоҳида эътироф этади.

Ўз навбатида, Қўшма Штатлар Ўзбекистоннинг инсон ҳуқуқлари масалаларини ҳал қилиш ва фуқароларнинг давлат органлари билан мулоқот ўрнатиш имкониятларини оширишга қаратилган саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлайди.

Биз Ўзбекистон билан фуқаролик жамияти ўртасида мамлакатда ислоҳотлар дастури ҳамда ривожланиш мақсадларини илгари суришга оид ҳамкорликка қаратилган кейинги одимларни эътироф этамиз.

АҚШ Ўзбекистон Президенти томонидан минтақадаги алоқаларни яхшилаш сари ташланаётган қадамларни мамнуният билан қабул қилмоқда. Президент Шавкат Мирзиёевнинг қўшни давлатлар раҳбарлари билан учрашуви минтақанинг улкан салоҳиятини рўёбга чиқариш йўлидаги муҳим ташаббусдир. Хусусан, чегаралар делимитацияси ва демаркацияси масаласидаги олға силжиш, савдо-сотиқ, транспорт алоқалари ҳамда одамлар ўртасидаги алоқалар яхшиланиши диққатга сазовордир.

Ўзбекистон ўз тарихидаги янги бобга ўтар экан, Америка Қўшма Штатлари иқтисодий, сиёсий, ижтимоий ва инсон ҳуқуқлари соҳасида кенг кўламли ислоҳотлар йўлида барқарорлик ҳамда тараққиётга эришилишига тилакдошдир.

Жон БРАУН,
АҚШнинг Ўзбекистондаги элчихонаси жамоатчилик билан ишлаш бўлими раҳбари.

Ўзгаришлар давом этаверсин

Яқинда дастурларимизнинг бирига "Ўзбекистонда инсон ҳуқуқлари борасида рўй бераётган янгиликларни, ўзгаришларни АҚШ, Ғарб аҳли қандай баҳолайди?" деган савол келиб тушди. Умуман, сўнгги пайтларда бундай мурожаатлар тез-тез янграмоқда.

Узоқ давр мобайнида Ўзбекистон, дейилганда Вашингтонда инсон ҳуқуқлари бўйича салбий қараш мавжуд эди. Бугунги кунга келиб, Америка расмийлари билан гаплашганимизда ва улардан "Ўзбекистонда янги раҳбар иш бошлаганига бир йилдан зиёд вақт бўлди, ҳозирги ислоҳотларни қандай баҳолайсиз?" дея сўраганимизда, улар амалга оширилаётган ишларни "Умидга, оптимизмга тўла", деб баҳолашмоқда. Ўзбекона таъбир билан айтганда, бу муносабатларга кўз тегмасин, деган маъно мужассам. Яъни "Мана шу ижобий тўлқин, ўзгаришлар жараёни давом этаверсин, орқага қадам ташланмасин ҳамда Ўзбекистон дунё ва ўз халқи учун очилаверсин" мазмунидаги муносабатларни эшитаяпмиз.

Ўтган бир йилдан ортиқ муддатда Ўзбекистонда 25 га яқин сиёсий маҳбус озод қилинди. АҚШнинг Тошкентдаги элчихонаси расмий равишда баёнотлар бериб, Ўзбекистон Ҳукуматининг бундай ташаббусларини олқишламоқда. Ва ҳозир ким билан гаплашманг, "Ўзбекистонда қонун устуворлиги таъминланиши учун олға қадамлар ташланаверсин, туб муаммоларга қарши кураш кучаяверсин", деган фикрларни билдирмоқда.

Умуман олганда, Ўзбекистон ташаббусларини Вашинтондаги расмийлар илиқ кутиб олишаяпти.

Навбаҳор ИМОМОВА,
«Америка овози» мухбири.

Ижобий муҳит яратилди

CIDOB
BARCELONA CENTRE FOR INTERNATIONAL AFFAIRS

Бугун Ўзбекистон Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида "ўзига хос баҳор"ни кечирмоқда. У ўз фаолиятининг биринчи йилидаёқ барча прогноз ва қолипларни "синдирган" ҳолда, мамлакатни янада очиқ қилиш учун иш бошлади.

Мазкур жараённи ўзбек халқи аллақачон жиддий ҳис этмоқда. Ўнлаб сиёсий маҳбуслар озод қилинди, қарийб уч минг киши афв этилди, минглаб одамлар махсус хизматларнинг "қора рўйхати"дан ўчирилди. Бундай чора-тадбирлар қўшни давлатлар билан муносабатларни яхшилаш бўйича дипломатик ташаббуслар билан биргаликда мамлакат ичкарисида ҳамда унинг ташқарисида ҳам кўпчилик кутмаган некбинликни уйғотгани ҳолда, Ўзбекистонда янги муҳитни яратди.

Барселона халқаро муносабатлар маркази (CIDOB) томонидан тақдим этилган ахборотдан.

Саҳифа материалларини «Халқ сўзи» мухбири Омонулла ФАЙЗИЕВ тайёрлади.

ASAKA BANK

ҲУРМАТЛИ ЮРТДОШЛАР!

«Асака» банки

жорий йил «Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили» муносабати билан ҳисобварақларни масофадан туриб бошқариш тизимини такомиллаштириш мақсадида

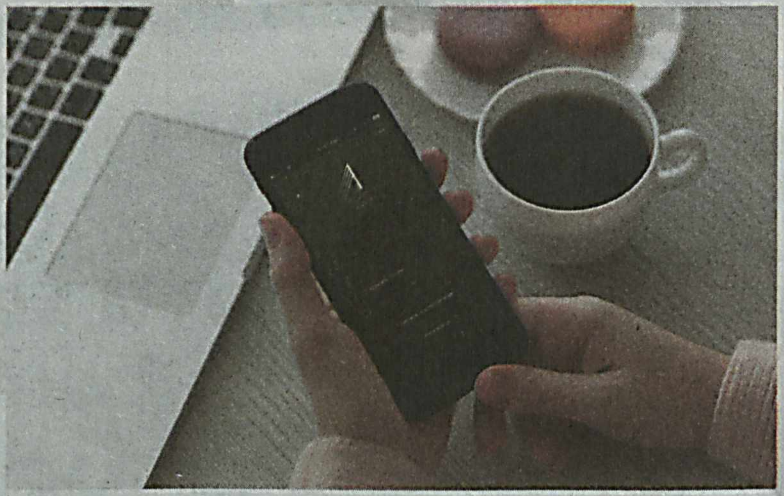

миллий валютадаги янги муддатли омонат турини таклиф этади:

«MOBILE-UZ»

Мазкур омонат «ASAKA MOBILE» мобиль иловаси орқали расмийлаштирилади.

Сиз пластик картадаги пул маблағларингизни куннинг исталган вақтида банк биносига ташриф буюрмасдан омонатга ўтказишингиз ва ҳисобварақдаги маблағлар ҳаракатини масофадан туриб бошқаришингиз мумкин.

Ушбу омонатнинг сақланиш муддати — **3 ой.**

Омонатга ҳисобланган фоизлар ҳар ойда омонатчининг пластик картасига ўтказиб берилади.

Омонатнинг фоиз миқдори — **14 фоиз (йиллик).**

Шу билан бирга, «Асака» банки миллий ва хорижий валюталарда 30 дан ортиқ турда, қулай шартларда муддатли омонатларни таклиф этади. Омонатларни банкнинг барча филиалида расмийлаштириш мумкин.

Мурожаат учун «Асака» банки бош офиси телефонлари: (0-371) 120-39-81, 120-39-60.

Филиаллар	Код	Телефон	Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	(0-371)	120-83-13	Наманган вилояти филиали	(0-369)	227-15-68
Автотранспорт филиали	(0-371)	120-39-95	Навоий вилояти филиали	(0-436)	770-21-29
Шайхонтоҳур филиали	(0-371)	140-39-36	Зарафшон филиали	(0-436)	572-40-14
Юнусобод филиали	(0-371)	221-80-67	Бухоро вилояти филиали	(0-365)	770-05-19
Сергели филиали	(0-371)	257-44-10	Бухоро шаҳар филиали	(0-365)	770-11-27
Тошкент вилояти филиали	(0-371)	120-84-13	Самарқанд вилояти филиали	(0-366)	233-65-47
Андижон вилояти филиали	(0-374)	223-60-74	«Афросиёб» филиали	(0-366)	221-71-76
Асака филиали	(0-374)	233-21-99	Қашқадарё вилояти филиали	(0-375)	221-07-41
«Фарҳод» филиали	(0-374)	226-96-63	Сурхондарё вилояти филиали	(0-376)	770-82-12
Фарғона вилояти филиали	(0-373)	244-39-14	Қорақалпоғистон филиали	(0-361)	770-60-59
Марғилон филиали	(0-373)	237-62-23	Хоразм вилояти филиали	(0-362)	228-14-81
Олтиариқ филиали	(0-373)	432-19-80	Сирдарё вилояти филиали	(0-367)	225-44-03
Қўқон филиали	(0-373)	542-61-01	Жиззах вилояти филиали	(0-372)	226-43-11

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш жамғармаси томонидан кафолатланади.

www.asakabank.uz Хизматлар лицензияланган.

«Асака» банки — сармоянгизнинг сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди!

319R/212

«RESPUBLIKA MULK MARKAZI» МЧЖ

бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади.

Аукцион савдосига ДУК «Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитаси бинолари мажмуасидан фойдаланиш дирекцияси»га қарашли, Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, Ислом Каримов кўчаси, 55-уйда сақланаётган ТИЗ 1000/10 трансформатори қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 80 000 000 сўм.

Аукцион савдоси 2018 йил 11 май куни соат 15.00 дан бошлаб ўтказилади. Аризалар иш кунлари соат 10.00 дан 16.00 гача қабул қилинади (соат 13.00 дан 14.00 гача тушлик вақти).

Аризаларни қабул қилишнинг охирги муддати — 2018 йил 8 май куни соат 18.00.

Аукцион савдоси ғолиби деб топилган шахсга 5 кун мобайнида сотувчи билан олди-сотди шартномаси тузиш мажбурияти юклатилади. Савдода қатнашиш учун ариза, закалат пули тўлаганлиги ҳақидаги тўлов ҳужжати нусхаси, вакиллар учун ишончнома тақдим этилади.

Талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувига асосан, мулк бошланғич баҳосининг 15 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини «Respublika mulk markazi» МЧЖнинг «Давр банки» ХАТБ Олмазор филиалидаги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 22604000200571452001, МФО: 01121, СТИР: 200933850.

Гувоҳнома № 001805.

Аризаларни қабул қилиш ва савдо ўтказиш манзили: Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, 1-Қорақамиш кўчаси, 1-«А» уй. Телефон: (0-371) 228-79-52.

318R/146

«TOShShAHARNUR» давлат унитар корхонаси

томонидан 2018 йилдан бошлаб шаҳримизнинг марказий кўчалари, тураржой мавзелари, маҳалла кўчаларидаги мавжуд эски русумдаги ёритқичларни жаҳон талабларига жавоб берадиган замонавий нурдиодли энергия тежамкор ёритқичларга алмаштириш ишлари олиб борилмоқда.

Ёритқичларни ёқиб-ўчириш ва назорат қилиш компьютер тизими ёрдамида марказий диспетчерлик хизмати томонидан олиб борилади. Бунинг натижасида кўча чироқлари учун сарфланаётган электр энергиясидан йилига 31 млн. кВт тежалади.

Ҳар бир маҳалла, тураржой мавзеларида, кўчаларда чироқларнинг доимий ёниши таъминланади.

Барча ишлар жорий йилнинг ноябрь ойида тугатилади. Кўча ёритиш тизимларини созлаб, ишга тушириш жараёнида ёритқичларнинг ўчиб-ёнишида вақтинчалик носозликлар юзага келиши мумкинлиги боис ноқулайликлар учун олдиндан узр сўраймиз.

Қўшимча маълумот олиш учун қуйидаги телефон орқали мурожаат қилиш мумкин: (0-371) 232-20-20. Телеграмм: (+99895) 196-20-20. www.toshshaharnur.uz

«TOShShAHARNUR» ДУК маъмурияти.

211A/107

Дастлабки икки кун фақат соҳа мутахассислари таклиф этилади!

Iteca Exhibitions
Тел.: (+99871) 205-18-18.
E-mail: tihe@ite-uzbekistan.uz

ONLINE РЎЙХАТДАН ЎТИНГ

213R/770

«AGRO SANOAT MULK MARKAZI» МЧЖ

очиқ аукцион савдоларига таклиф этади.

«Agro sanoat mulk markazi» МЧЖда 2018 йил 10 май куни соат 11.00 да бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига Ўзбекистон Республикаси Транспорт прокуратурасига қарашли қуйидаги автотранспорт воситаси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Бюджет ташкилотлари ва давлат унитар корхоналарининг асосий воситаларини ҳамда қурилиши тугалланмаган объектларини сотиш, шунингдек, уларни сотишдан тушган пул маблағларини тақсимлаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 2009 йил 31 декабрдаги 343-сонли қарорига асосан қуйидаги автотранспорт воситалари қўйилмоқда:

* 2007 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 80/725 ZDF бўлган, «Nexia СОНС» русумли.

Бошланғич баҳоси — 29 810 000 сўм.

* 2006 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01/891 FFA бўлган, «Nexia» русумли.

Бошланғич баҳоси — 29 287 000 сўм.

* 2006 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 95/154 QAA (транзит рақами 23В1060) бўлган, «Nexia GL» русумли.

Бошланғич баҳоси — 26 947 000 сўм.

* 2007 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 30/731 ZDF (транзит рақами 14С6114) бўлган, «ГБА СПГ Nexia» русумли.

Бошланғич баҳоси — 28 191 000 сўм.

* 2006 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 75/530 ВАА (транзит рақами 19А4963) бўлган, «Nexia» русумли.

Бошланғич баҳоси — 27 041 000 сўм.

Автотранспорт воситаси олди-сотди шартномаси асосида сотилади. Олди-сотди шартномаси аукцион савдоси натижалари имзоланган санадан бошлаб беш кун мобайнида тузилиши шарт. Олди-сотди шартномаси бўйича тўлов олди-сотди шартномаси имзоланган санадан бошлаб беш кун мобайнида 100 фоиз тўланиши зарур. Автотранспорт воситаси Тошкент шаҳри, Туркистон кўчаси, 8-«А» уйда сақланмоқда.

Аукцион савдосига қўйилган автотранспорт воситалари билан сотувчи вакили иштирокида бевосита жойида танишиш мумкин.

Ҳурматли талабгорлар!

Мазкур автотранспорт воситалари аукцион савдосида сотилмай қолган тақдирда, уларнинг такрорий аукцион савдолари 2018 йил 28 май куни соат 11.00 да бўлиб ўтади.

Аукцион савдоларида қатнашиш истагидаги талабгорлардан аризалар ҳафтанинг иш кунлари соат 10.00 дан 17.00 гача қабул қилинади ва савдога бир кун қолганда соат 17.00 да тўхтатилади.

Аукцион савдосида қатнашиш истагидаги талабгорлар автотранспорт воситаси бошланғич баҳосининг 50 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини савдо ташкилотчиси — «Agro sanoat mulk markazi» МЧЖнинг «Капиталбанк» АТБ Мирзо Улуғбек филиалидаги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000804948004002, МФО: 01018, СТИР 302159464.

Манзил: Тошкент шаҳри, Қушбеги кўчаси, 18-уй. Телефон: (0-371) 250-95-96.

Гувоҳнома № 006388.

317R/75

амкодор САЛЕО АМКОДОР - СЕМАШ

«AMKODOR-TASHKENT» МЧЖ ХК

«АМКОДОР» «САЛЕО» «АМКОДОР-СЕМАШ» холдингларининг Ўзбекистон Республикасидаги расмий дистрибьютори

олд томонга йўналтирилган ва универсал юклагичлар | МТЗ базасидаги юклагичли экскаваторлар | занжирли ва ғилдиракли юришдаги экскаваторлар | санчқили юклагичлар

Европа сифатидаги техника ва жиҳозлар Ўзбекистонда

ғаллани тозалаш ва сақлаш учун мажмуалар | гидравлика

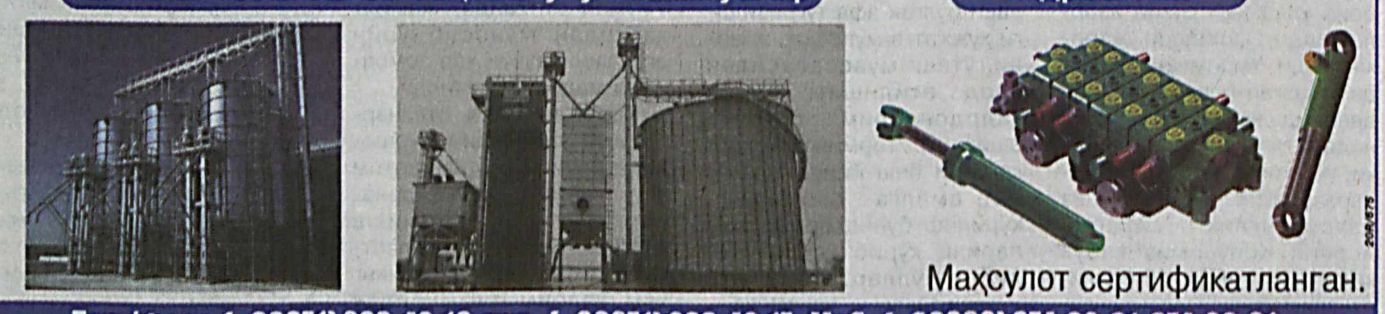

Маҳсулот сертификатланган.

Тел./факс: (+99871) 283-42-18, тел.: (+99871) 283-42-17. Моб.: (+99890) 974-00-61, 974-00-81.

Ўзбекистон Республикаси, 100005, Тошкент шаҳри, 8 Март кўчаси, 57-уй. E-mail:amkodortashkent@mail.ru,www.amkodor.uz,www.amkodor.by

208/675

Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси жамоаси Қашқадарё вилояти телерадиокомпанияси директори **Беҳзод ПИРМАТОВ**нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ»га ЭЪЛОНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
9.00 дан 18.00 гача
232-11-15,
232-10-63.
E-mail: reklama@xs.uz

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 445. 114 172 нусхада босилди, ҳажми — 4 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

ISSN 2010-8788

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор Ж. Тоғаев томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: (0-371) 233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — М. Жонихонов.
Навбатчи — З. Ашурова.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 22.35 Топширилди — 22.50 1 2 3 5 6